VIAȚA ILUSTRATĂ

ANUL VI. Nr. 1-2 IAN.-FEBR. 1939

(Clișeu „România O. N. T.“)

DIN COMORILE ARTEI NOASTRE POPORALE

Anul VI — Cluj, Ianuarie—Februarie 1939 — Nr. 1—2

VIAŢA ILUSTRATĂ

Director: NICOLAE COLAN
EPISCOPUL CLUJULUI

Trecut în reg. special dela Trib. Cluj S. III, Nr. 114/1938.

Bun de imprimat

Povestea unui suflet rătăcit *)

de HORIA TECULESCU

„...De veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: mută-te de aici acolo, şi el se va muta, şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă".

Matei, XVII, 20.

In târziul toamnei, când dragostea de natură creşte şi fiecare frunză pare o floare, ne-ademenesc parcurile pustii, cu jocul de lumină palidă şi cântecu 'n surdină al podoabelor ce se desprind de vrej, cu funigeii spânzuraţi de ramuri, cu adânca tresărire a sufletului înfiorat ce-şi mai îngroapă bucuria unui an şi vede cum tot mai mulţi dintre cei dragi trec în umbră şi rămân mai puţini în soare.

Viaţa se ascunde 'n rădăcini şi crengile par moarte, lăsând să se vadă atârnate cuiburile pe care până acum nu le puteai bănui acoperite de frunze. Atras de farmecul toamnei, într'un amurg copleşitor de melancolie, mi-am rătăcit paşii printr'un parc ce împrejmue Casa Domnului şi un cuib pustiu îmi răsări aninat de crengi...

Maica Domnului (icoană din secolul XVII)

E mărturie că aici s'a frământat o viaţă, s'a împletit o credinţă, s'a înaripat un vis.

*

Cu capul răzimat de uşa bisericii închise, un om se închina, în genunchi. Ce-o fi căutând străinul ăsta la biserica noastră, mi-am zis, recunoscându-l. Deşi l-am întâlnit des, niciodată nu l-am auzit vorbind româneşte şi nici de legea noastră să fie nu-l ştiam. Ce l-a îndemnat să se plece în faţa uşii zăvorite şi de ce s'a furişat tiptil, învăluit în taina amurgului, când ochii mei i-au întâlnit privirea, surprinsă parcă într'un păcat. Sub vraja întunerecului sufletul lui se lumina într'o mărturisire sbuciumată, frântă de suspine şi stropită cu lacrimi. Sub patrafirul nopţii se spovedea lui Dumnezeu, ca la judecata de apoi, uşurându-şi inima de povara unei vieţi...

*

In căsuţa de pe marginea Oltului, el a învăţat să vorbească spunându-şi rugăciunea la icoana Sf. Nicolae, îmbrăcată în fire de busuioc, deasupra căreia era o cruce de lemn de care atârna un tricolor. Zilele fără grijî ale copilăriei le-a petrecut alături de fraţii mai mari, învelit de duioşia mamei şi îndemnat la hărnicie de cuvântul aspru al tatălui său copleşit de necazuri. Iar când a fost de anii şcoalei şi părintele a rostit, din uşa altarului, într'o zi de Septemvrie, un cald îndemn spre lumină, arătând rostul învăţăturii, sufletul i-a tresărit de bucurie. Peste noapte mintea lui a tors firul viitorului. A doua zi, primenit în hăinuţe nouă, cu inima scăldată în fiorii neprevăzutului, s'a apropiat încetişor de şcoală. Larma dinlăuntru i-a ispitit curiozitatea şi a intrat, făcându-şi pe furiş o cruce. Intâia zi de şcoală, începută cu rugăciune şi sfârşită în cântec, i-a lăsat o amintire neştearsă. In zâmbetul mângâietor al dascălului a găsit un razim şi în prietenia tovarăşilor de bancă

*) Cuvântare rostită în biserica din Sighişoara, la adunarea F.O.R.-ului, în 20 Noemvrie 1938.

a prins curaj. S'a opintit atâtea zile, pânăce liniile ieşiau frumoase pe tăbliţă, socotelile drepte şi poveştile curgeau lin. In râvna lui de carte se împletea misterul slovei şi dorul de lumină al atâtor înaintaşi care şi-au însemnat grijile vieţii pe răboj.

Şi aşa, încet, pe nesimţite, au trecut anii de şcoală.

Când a înţeles, din vorba părinţilor, că o să meargă mai departe la învăţătură, la oraş, s'a cutremurat. Il speria înstrăinarea şi-i svâcnea inima ca la gândul că trebue să sară peste o prăpastie. Dar n'a mocnit un cuvânt şi a plecat cu tatăl său, pe când din urmă îl ajungea plânsul fraţilor şi sfatul înduioşat al mamei: „Zi Tatăl nostru seara, dragă, şi să te porţi la învăţătură!"

*

Din marginea oraşului l-a isbit aspectul lumii noi. Il citia în faţa îngrijorată a părintelui, care mâna nesigur caii, speriat de strigătul răstit al sergentului, că nu ţine pe partea dreaptă. Graiul străin îi săgetă urechile şi-i înfioră inima până în adâncuri. O clipă s'a gândit la jalea înstrăinării, care-i aduse în minte cântecul sfâşietor al celor care plecau la cătănie.

Când s'a văzut în faţa clădirii liceului, prin învălmăşala de părinţi şi elevi, înainta parcă ar fi mers pe-o pojghiţă subţire de gheaţă, gata-gata să se scufunde. Cuvântul străin l-a auzit întâi ca o răsteală, acum ca poruncă.

Şi amintirea îl chema înapoi, spre şcoala din sat, scăldată în soare şi în graiu românesc, unde auzise de feciori de crai, de feţi frumoşi, de-o lume a lui, cu cântece de „Trei colori" şi „Român verde ca stejarul", şi unde, pe şoptite, căci stăpânirea era străină, învăţătorul le vorbea despre Ştefan cel Mare şi Mihai Viteazul, despre Horia şi Iancu.

*

Parcă ar fi căzut într'un cuib de viespi, aşa îl făcu să tresară, înspăimântat, primele zile de şcoală. Vorba străină, rece şi aspră, l-a silit să-şi închidă sufletul. Intâiele cuvinte, prinse dela colegi, mergeau greu şi se căznea mult până putea să pronunţe ceva. Descurajator i-a fost zâmbetul de dispreţ al profesorului şi ironiile celor din clasă.

Dar firea lui străbătătoare l-a făcut să prindă curaj şi stăruinţa l-a aşezat în grabă printre cei mai buni. Acum, oricât i-ar fi fost de greu, el răsbia 'şi aici, printre străini. Profesorul, observând sârguinţa lui, a început să-l îndrăgească.

Mare i-a fost însă nedumerirea, când îl striga: Bokor János, iar el se ştia Ion Bucur. Apoi, încet-încet, s'a împăcat cu toate. Iar când, la 15 Martie, sărbătoare naţională maghiară, un coleg i-a prins tricolorul străin de chipiu, a stat o clipă zăpăcit, gândindu-se că alt semn văzuse el atârnat la icoana sf. Nicolae, dar n'a avut curajul să se împotrivească. O mândrie străină i se strecura în suflet şi bietul copil începu să se resemneze. Doar seara, când se aşeza în pat, el îşi spunea rugăciunile în limba lui şi chipul lui Dumnezeu de-i mai da tărie să-şi păstreze credinţa, să-l mai întoarcă în sat şi să-i mai amintească de-ai lui.

*

Aşa l-a apucat bătălia din 1914... şi, dus de n'vălmăşeala întâmplărilor, s'a trezit în pusta ungurească, apoi pe front. Pribegind printre străini, atâta vreme, nu şi-a mai ascultat bătăile inimii.

După răsboiu, departe de ai săi, într'un oraşel străin, cu numele schimbat, a trăit ani de zile. Când se'ntorcea acasă se simţia stingher şi neînţeles. Tovarăşa de viaţă i-a crescut copiii într'o altă lege, fără legătură cu cei de un sânge cu el. Ce să se facă bietul om, creangă frântă de trunchiu, purtată de valuri spre alte ţărmuri? Şi-a 'nchis în el amarul, iar uşurarea n'o simţia decât în rugăciunile rostite 'n gând, cobora întunerecul nopţii.

Multă vreme s'a sbătut, s'a frământat, dar prăpastia în care căzuse era prea adâncă. Aşa a dus-o vreme 'ndelungată şi o tristeţe cumplită i-a 'mbătrânit obrazul şi i-a 'nflorit tâmplele.

*

Când aşezările s'au schimbat şi hotarele ţărilor s'au prăbuşit, iar prin orăşelul lui s'a 'nfiripat glas de bucurie românească şi soldaţii noştri străbăteau pământul dorit de veacuri, el a rămas străin de fiorul mare al sărbătorii de 'nviere. A trăit mai departe cu nume străin şi cu sufletul zăvorît în altă credinţă, pânăce soartea l-a legat de patul suferinţei şi aripi negre au început să-i fluture 'n ferestre.

Atunci s'a sbuciumat necurmat şi 'n sudorile morţii chema numele Domnului, pomenea, spre nedumerirea celor din jur, pe Dumezeul nostru, împreunându-şi degetele în crucea strămoşească. Şi Dumnezeu l-a ridicat din pat. Cu trupul şubred şi sufletul întărit, el s'a 'ndreptat în primele zile spre biserica neamului. Căci de trăit putea să trăiască în lege străină, dar nu putea muri decât în legea lui. Şi-aşa, gârbovit înainte de vreme, cutremurat de amintirile copilăriei, cu sufletul trecut prin iadul tuturor îndoielilor, l-a surprins privirea mea îngenunchiat în faţa bisericii închise, într'o zi frumoasă de toamnă.

*

Ce s'a petrecut în conştiinţa lui, în preajma morţii, s'a străduit atâta vreme mintea mea să

ştie. — Din ochii lui abătuţi şi stinşi parc' am putut bănui, că-l chemau strămoşii la vatra credinţei părăsite, iar sângele-l îndemna să se întoarcă de pe cărările rătăcite. Ii răsunau în urechi toate colindele copilăriei şi toate rugăciunile rostite cu evlavie la icoana sf. Nicolae, toate vorbele dulci ale mamei şi toate îndemnurile aspre ale părintelui, toate şoaptele strămoşilor din satul de pe marginea Oltului. Ele l-au întors la neam, după pribegia de-o viaţă... Dumnezeu, care nu l-a lăsat să moară în lege străină şi l-a întors să trăiască în legea sa.

*

Aşa am tălmăcit eu întâmplarea ciudată care m'a pus pe gânduri şi m'a făcut sămi trăiesc credinţa.

Durerea, frigul vieţii, i-a desfrunzit sufletul Românului rătăcit, şi dintre crengi a răsărit cuibul credinţei strămoşeşti. Credinţa, razimul suprem al vieţii şi ţărmul mântuitor al celor rătăciţi, a mutat muntele pe care l-a pus viaţa între inima celui din trista mea poveste şi neamul din care răsărise. Iată cum, cu adevărat, credinţa, chiar numai cât cea mai mică seminţă, grăuntele de muştar, mută munţii, schimbă sufletele şi vremurile. Iată cum se adevereşte cuvântul lui Hristos: Amin grăesc vouă, de veţi avea credinţă cât grăuntele de muştar, veţi zice muntelui acestuia: mută-te şi se va muta, şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă. Sunt demne de reţinut şi elementele de contrast: grăunte-munte, care se 'ntâlnesc des în vorbele lui Isus şi creiază poezia Bibliei.

Din comorile artistice ale ctitoriilor voevodale (Clişeu „România O. N. T.")

*

Tâlcul adânc al cuvintelor mele aş vrea să pătrundă până 'n adâncuri toate sufletele, aş vrea să 'ntărească pe cei îndoelnici şi să fie isvor de 'nvăţătură pentru toţi. Să 'nţeleagă lumea, că nu te poţi despărţi de credinţă şi nu te poţi depărta de neam. Să pătrundă înţelesul vieţii întruchipat prin crucea în care se 'mbină legea şi neamul, pe care stă răstignit Hristos.

Şi oricât ne-ar apăsa viaţa şi ne-ar trudi amarul ei, nu ne putem lepăda de neam şi de credinţă niciodată. Niciodată în viaţă şi niciodată în moarte! Căci şi atunci, când mânile noastre vor sta încrucişate şi inima va 'nceta să bată, când vom fi coborîţi în mormânt, trupul nostru va fi înfăşurat în tricolor, iar la cap vom avea crucea creştinească.

LEGĂTURI CARI ELIBEREAZĂ

STATUL

de ION GORON

„Cine se împotriveşte stăpânirii, se împotriveşte rânduelii lui Dumnezeu“ — scrie apostolul Pavel Romanilor. Nu e singurul loc în Noul Testament, care poate fi citat în favorul autorităţii Statului şi al Stăpânirii. Toate scrierile Sf. Apostoli sunt pline de îndemnuri stăruitoare pentru respectul autorităţii, pentru ascultarea de stăpânire, pentru slujirea Statului. In această strădanie a lor Apostolii nu sunt altceva decât trâmbiţele cuvintelor dumnezeescului Invăţător: „Daţi Caesarului cele ce sunt ale Caesarului şi lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu“ (Mat. 22, 21). Statul, stăpânirea e rânduială dumnezeească.

Apostolul Pavel a făcut apologia Statului şi a stăpânirii în timpul lui Nero, unul dintre cei mai necruţători duşmani ai creştinismului. Apostolul nu s'a crezut, totuşi, îndreptăţit să se războiască cu autoritatea constituită a Statului. Căci stăpânirile — bune sau rele — sunt dela Dumnezeu, sunt din orânduire dumnezeească. Prin ele Dumnezeu pedepseşte ori răsplăteşte. Aproape totdeauna o stăpânire este expresia fidelă a situaţiei morale în care se găseşte o naţiune. Nu poate emana o stăpânire bună decât din sînul unei naţiuni moraliceşte bună. Şi stăpânirea rea e semnul vădit al corupţiei morale; e un avertisment venit dela Dumnezeu, prin care îndeamnă la reculegere morală. Un singur lucru avem dreptul să opunem stăpânirii rele: credinţă dreaptă şi faptă bună.

Dacă nici sub Nero Apostolul neamurilor nu s'a crezut îndreptăţit să îndemne la revoltă împotriva stăpânirii, faptul acesta ne arată ce covârşitoare importanţă morală are stăpânirea, Statul. E o formă esenţială a vieţii umane; desfiinţarea acestei forme înseamnă însăşi desfiinţarea vieţii.

Inainte de toate Statul e organizarea ierarhică a naţiunii. Menirea lui e să armonizeze, să organizeze eforturile naţiunii şi să le îndrepte spre scopurile ei fireşti. Această organizare ierarhică pune în locul chaosului lumină, în locul anarhiei rânduială, în locul arbitrarului dreptate, în locul nepăsării prevedere. Cu un cuvânt: e sprijin dat omului moral, spre a putea înainta cât mai uşor pe calea binelui.

Din acest rol positiv al Statului, îndreptat spre viitor şi spre ideal, rezultă dreptul şi datoria lui, de a se opune răului din lăuntru ori din afară. E un drept divin al Statului purtarea sabiei. După cuvântul Apostolului Pavel e izbânditorul mâniei lui Dumnezeu asupra celor ce săvârşesc răul. (Rom. 13, 4). Stă deci în permanent războiu cu Satana, cu pornirile cele rele ale omului. In acest rol — pus tot în slujba moralităţii — Statul e unealtă divină, menită să împiedece instăpânirea răului asupra vieţii omeneşti. După însăşi descoperirea lui Dumnezeu pedeapsa păcatului este moartea; această dreptate divină e justificarea tuturor sancţiunilor, pe cari le aplică Statul.

Dar Statul nu e numai paznicul legii; îndeplineşte totodată şi rolul de legislator, de făuritor al legilor. Desigur viaţa omenească — prin urmare şi aceea a Statului — se conduce după principii mai presus decât acele ale utilităţii momentane. Chiar şi numai sub raport material aceste principii râvnesc viaţa vecinică a naţiunii, poartă deci un timbru de vecinicie, de neschimbabilitate. Totuşi împrejurarea aceasta nu face de prisos munca legislativă a Statului. Căci principiile cu caracter vecinic trebuesc aplicate realităţilor în permanentă schimbare.

Un oarecare sfânt Părinte, vorbind despre raportul dintre Biserică şi Stat, spunea: Biserica e sufletul Statului, Statul e corpul Bisericii. Această definiţie ne explică necesitatea şi rostul operei legislative a Statului. Biserica deţine legile vecinice ale lui Dumnezeu de un caracter neschimbabil şi spiritual. Nu poate fi vorba de operă legislativă în materie de norme ale credinţei în cadrele Statului. Dar aceste norme cu caracter vecinic trebue să aibă şi o faţă întoarsă spre lumea schimbătoare.

Legile statului sunt faţa întoarsă spre lume ale principiilor credinţei; sunt aplicarea lor la realitatea momentului. Aşa — spre pildă — datoria ajutorării deaproapelui e o normă vecinică; această normă vecinică între anumite împrejurări sociale şi economice s'a exteriorizat în legea exproprierii.

Scopul operei legislative a Statului e crearea unor astfel de condiţii, încât viaţa fiecărui cetăţean să fie cât mai ferită de primejdii, cât mai scutită de griji, cât mai liberă în manifestările ei, cât mai rodnică, cât mai îndestulită, cât mai fericită. Opera legislativă a Statului stă deci în slujba acelui ideal, pe care oamenii l'au râvnit şi nădăjduit mereu şi l'au numit: împărăţia lui Dumnezeu.

In toate formele lui, până şi în cea ateistă, Statul se crede întruchiparea împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ. In afară de Biserică, nici una dintre instituţiile sociale nu e aşa de străbătută de conştiinţa unei misiuni divine, ca-şi Statul. Nici una, deci, dintre instituţiile sociale nu are aşa de

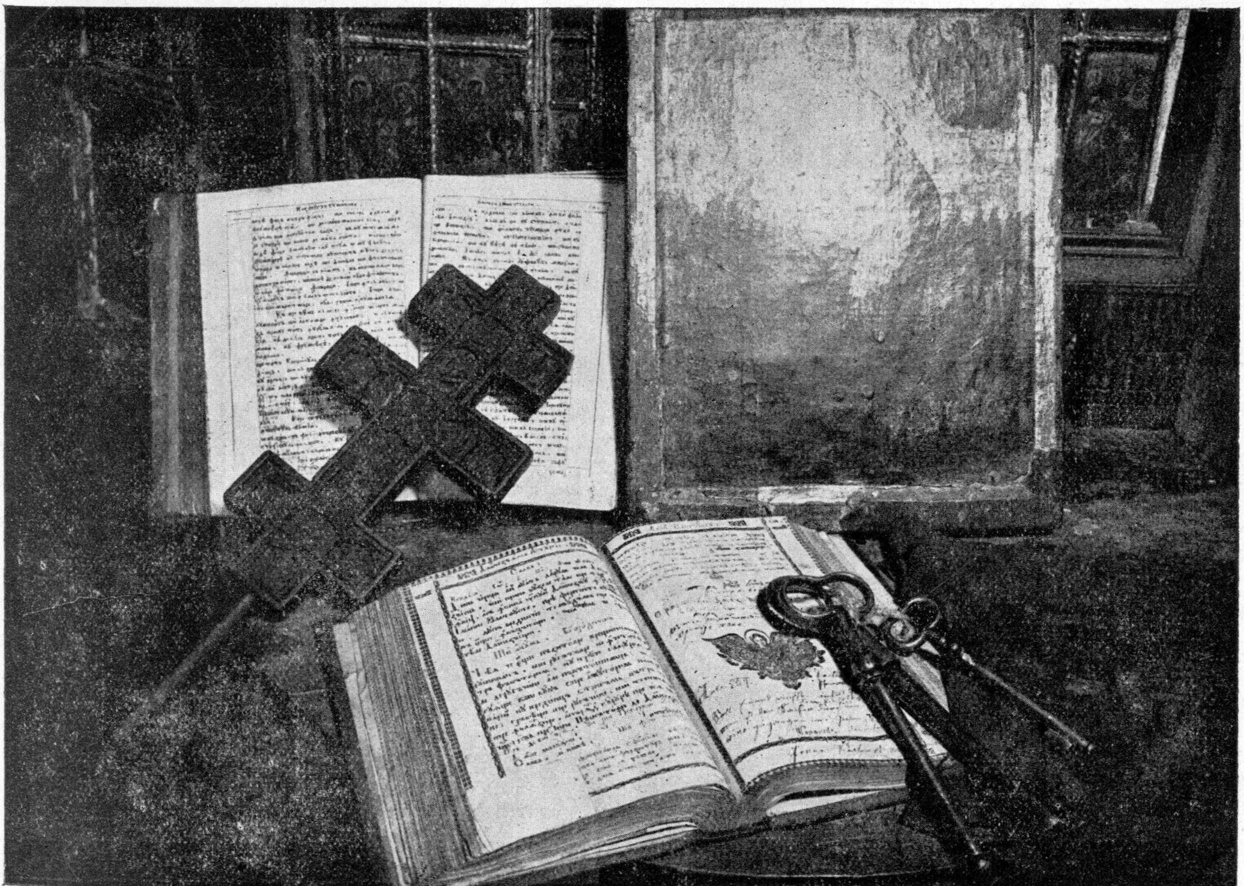
mare trebuință de sprijinul credinței religioase, ca și Statul.

După concepția creștină împărăția lui Dumnezeu – reală în sufletul oamenilor în forma unor norme călăuzitoare, în forma unor virtuți – se realizează în lume în măsura în care instituțiile sociale, orânduite de Dumnezeu forme permanente ale vieții, sunt străbătute de duh creștin. Fără acest duh creștin la temelie Statul nu-și poate îndeplini misiunea lui firească, nu poate răspunde așteptărilor, ce le leagă oamenii de el.

Criza lumii moderne are la origine faptul, că statele de azi își împrumută idealurile din speculațiuni omenești, nu din doctrina creștină. Există stat federativ, stat imperialist, stat democratic, stat totalitar, stat corporativ, stat rasial, stat socialist, dar nici un Stat, care să nu vrea să fie altceva, decât smerită și entuziastă unealtă pentru realizarea principiilor creștine, care să fie străbătut de conștiința, că are în grija lui suflete, pe cari trebue să le conducă la Dumnezeu. Nu numai legile statului ar trebui să fie inspirate și împrumutate din doctrina creștină, ci duhul dătător de viață al lui Hristos ar trebui să fie prezent în sufletul fiecărui cetățean.

Când va fi real prezent în sufletul cetățenilor unui Stat duhul lui Hristos, atunci nu vom întâlni desgustătoarea îmbulzeală spre posturile de comandă ale Statului. Viața obștească nu e cu putință fără virtutea răspunderii; iar răspunderea nu o poate împrumuta conștiinței omenești decât credința religioasă. In viața obștească virtutea răspunderii s'a dovedit cel mai bun, cel mai divin mijloc de selecțiune a valorilor; e totodată cea mai bună, cea mai divină metodă de guvernare. Când fiecare cetățean, pe orice treaptă a ierarhiei Statului s'ar găsi, în orice loc ar fi pus, va fi străbătut de conștiința, că e un slujbaș al lui Dumnezeu și va fi străbătut de fiorul răspunderii, atunci nu vom întâlni în ținuturi rodnice oameni muritori de foame, nu vom întâlni stăpâni asupritori și slugi răsvrătite, nu va fi dispreț în sufletul unora, nici ură în sufletul celorlalți. Va dispărea lăcomia fără frâu și risipa nebună. Va dispărea agitația revoltătoare, ce o provoacă între oamenii cinstiți profitorii, speculanții, aventurierii.

Cea mai elementară datorie a Statului e deci promovarea religiozității. Numai omul credincios poate fi cetățean bun. Numai cel ce își îndeplinește datoriile față de Dumnezeu, va ști să-și îndeplinească datoriile către Stat. Nu poate nădăjdui soliditate și trăinicie decât Statul, care are la temelie cuvintele Mântuitorului: „Dați Caesarului cele ce sunt ale Caesarului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu".

Semne ale culturii noastre bisericești

INVITAȚIE LA CREDINȚĂ

de GRIGORE POPA

La răspântie de drum

Dumnezeu este iubire. Pasările văzduhului, crinii câmpului, peștii mărilor, și printre oameni, câte mulțimi fericite cântă iubilând: Dumnezeu este iubire. Și, susținând acești soprani, se aude răsunând, ca vocile de bas într'un cor, acel de profundis al sacrificaților: Dumnezeu este iubire.

Soeren Kierkegaard.

A crede înseamnă a fi veșnic tânăr; a nădăjdui și a aștepta mereu ceva. Când crezi din toată inima, aștepți cu toată ființa. Tensiunea acestei așteptări și pârjolul sufletesc pe care îl aduce cu sine, poate sălta până la sublimul extazului. Nu e vorba însă de un extaz de pierdere, ci de o regăsire a omului în fața lui Dumnezeu. Desigur, această prezență a omului față în față cu Divinitatea se face cu frică și cutremur. Omul, în asemenea momente, este stăpânit, este înfricoșat de teroarea sublimului, a cărui măsură, cuprindere și mărire îi scapă. Micimea lui pământeană nu poate cuprinde mărimea lor cerească. Și totuși, pe această treaptă supremă a omeniei sale, între fulgerile incertitudinilor și săgețile tuturor neliniștilor, omul așteaptă semnul binevestitor. Credința lui, flacără din eternitatea cea mai 'nainte de păcat, așteaptă, cu frică și cutremur, grația, a cărei presimțire îi îmblânzește temerile și-i potolește arsurile durerilor. Căci fiecare naștere întru credință este agonie. Cine nu se naște de mai multe ori, nu este om de credință. Iată de ce a crede înseamnă a te bucura de tinerețe fără bătrânețe și de viață fără de moarte, cum ne învață basmul nostru.

In vijelia solară a înspăimântătoarei și totuși dulcei incertitudini a nesiguranței, cum scrie Kierkegaard, omul se mângâie cu o speranță. Credința lui, biciuită de toate îndoielile și chinuită de toate ispitele, îi dă tăria așteptării. Tăria și rezistența fără cârtire a lui Avraam, a lui Isaac, a lui Iov și a lui Isus. Impotriva tuturor chinurilor și durerilor, împotriva lacrimilor de sânge și împotriva răstignirilor, inima lui îi spune că Dumnezeu este iubire vecinică. Și reverberațiile de lumină a iubirii divine în fața omului, răsplătesc toate suferințele calvarului său pământean.

Titi Murnu-Filimonescu: Orante

Mac Constantinescu: Cap

Nimic mai mult decât acest fapt de crâncenă experienţă spirituală nu dovedeşte că destinul ontologic al omului în lume este să fie o aspiraţie spre divin. Nu e momentul acuma să exemplificăm cu pildele istorice ale atâtor martiri, cruciaţi, sfinţi şi asceţi ai credinţei. Dealtminteri nici nu e nevoie, pentrucă înainte de orice, înainte de a fi o problemă de dogmă cu consecinţe utilitariste, credinţa este un raport existenţial dela creatură la Creator. Semnificaţia credinţei este mare şi eroică atunci când omul se găseşte singur în faţa lui Dumnezeu. Atunci este ceasul hotărârilor supreme şi al răspunderilor definitive. Durerile ucigătoare ale crucii nu se transformă în biruinţă luminoasă decât când îţi porţi singur crucea. Căci Dumnezeu vorbeşte omului singur. Şi cu cât jertfa pe care ţi-o cere este mai mare, cu atât iubirea Lui este mai generoasă. La jertfă supremă, iubire supremă. Intre omul ales ca să fie vas pentru purtarea harului dumnezeesc printre oameni şi Dumnezeu nu există tocmeli. La sacrificiu total, iubire totală; pentru moartea vieţii, învierea întru viaţa vecinică; pentru bătaia, dispreţul şi scuipatul oamenilor, sărutul şi iubirea fără moarte a lui Dumnezeu.

Intre anotimpurile anului, chiar dacă le sanctificăm după chipul lui Paul Claudel în a sa „Corona Benignitatis Anni Dei", nici unul nu e mai potrivit ca primăvara pentru a sluji drept cadru revărsării iubirii divine în lume. Nu ştiu dece, dar nu mi-aş putea imagina praznicul pascal, cu înaltul său potenţial duminical, în alt cadru decât cel primăverin. Şi nu cred să fie la mijloc numai puterea unei tradiţii sau a unei deprinderi. E un sentiment mult mai profund. Greu de explicat, recunosc, dar nu mai puţin real. Pentru cine a trăit odată cu toată fiinţa lui misterul pascal, acest sentiment devine o certitudine. Şi cred că în lumea ortodoxă, date fiind aderenţele la organic ale ortodoxiei, semnificaţia acestui sentiment sporeşte nespus. Dealtfel se ştie că Paştile, care sunt praznicul Invierii, este sărbătoarea cea mai încărcată de semnificaţii a creştinilor ortodocşi. Şi nu cred să fie o simplă întâmplare.

Bucuria Paştelui, la care participă cerul şi pământul cu toate podoabele lor, este dovada grăitoare că omul s'a învrednicit de iubirea lui Dumnezeu. Şi această iubire a fost aşa de mare, cu toată imensitatea durerii premergătoare, încât a trimis pe Fiul Său în lume, L-a dat pradă oamenilor numai să-i răscumpere din păcat.

Din această perspectivă, misterul pascal ne apare ca învierea omului, a vieţii, la lumina transfiguratoare a iubirii divine.

Mircea Olarian: Fetiţă cu vioară

In ziua de Paști totul respiră în pacea unei bucurii paradiziace. Totul se primenește și totul se schimbă la față. Omul, natura, cu toate vietățile ei, își întorc fața spre cer. Unic moment de logodire a timpului cu eternitatea. Căci în lumina învăluitoare a tainei pascale, omul, prin comuniunea cu pâinea și vinul, transubstanțializate la suflarea duhului sfânt în trupul și sângele Domnului, devine părtaș al veciniciei. Asceza, intensitatea și verticalismul interior al acestei schimbări la față, sunt florile din care nasc fructele credinței. Și niciodată ca în preajma tainei pascale, care a schimbat fața lumii și o luminează de aproape două mii de ani, omul nu este mai plin de credință. In noaptea Invierii, ca Pascal în noaptea extaticei sale conversiuni, aude glasul lui Isus:

„Je pensais à toi dans mon agonie, j'ai versé telles gouttes de sang pour toi".

Toamna târzie

de Pr. TEODOR CICEU

Cad frunze 'ngălbinite ca să moară,
Și iarba se gătește de 'ngropare,
S'aude 'n vânt un glas de 'nmormântare,
Și inima 'nceput-a să mă doară.

Trec păsări călătoare peste sat
Și vântul ne vestește de zăpadă;
Se stinge veselia din ogradă
Și soarele pe noi s'a supărat.

S'aud prin garduri vrăbii cobitoare
Și presuri plâng la marginea pădurii:
Noi adunăm pe iarnă de-ale gurii
Și plângem bucuria, care moare.

DOAMNE

de Pr. TEODOR CICEU

In sufletu-mi îndurerat și trist,
Imi picură credința ce re'noie;
O mână fericită de artist
Te-a pironit în minte-mi pe vecie.

In templul meu mai tare ca o stâncă,
Mi-am dăltuit credința fir cu fir,
Și-am zugrăvit pe bolta lui adâncă
O cruce răzimată de-un potir.

Cu crezul meu în suflet și cu Tine
Călătoresc prin lume ca pe-o mare,
Și mă trudesc din răsputeri spre bine
S'ajung și eu la chip și-asemănare.

Mormânt fără cruce

de EMIL ZEGREANU

Casă pustie
Fără de vise,
In tine zac
Doruri ucise.

Mormânt fără cruce
La margini de drum,
In tine-mi trăiesc
Vieața de scrum.

Sufletul meu
Din mine-a plecat,
Inima 'n lacrimi
S'a înecat.

Nu-i nimeni pe-aproape,
Pereții sunt goi,
Pustiul plânge
In foșnet de ploi.

Singurătatea
Mă strânge de gât,
Numai cu moartea
Imi trec de urât.

Revelație

de EMIL ZEGREANU

Peste nori de seamă
Cerul se destramă,
Apele 'ntre maluri
Nu încap în valuri.

Vântul pe câmpie
Urlă-a nebunie,
Arborii trosnesc
Și se 'mpletecesc.

Dealurile toate
Zac răzmate 'n coate,
Fulgerele cad
Peste zări de iad.

Duhuri necurate
Și nenumărate,
Aleargă în turmă
Ca 'n ceasul din urmă.

Și prin besna mare
Dumnezeu apare,
Ca un curcubeu
Peste visul meu.

Tineretul intelectual și serviciul social la sate

de Prof. L. G. MUNTEANU

Straja Țării deprinde tineretul cu respectul față de cele sfinte, sădindu-le în suflet puterea credinței

Recenta lege prin care toți absolvenții universităților și școalelor speciale superioare sunt obligați la un stagiu de activitate în mijlocul satelor, trebue considerată de toți fiii neamului nostru drept cea mai salutară dispoziție, menită a promova cu pași repezi propășirea vieții naționale.

Suntem o națiune de 16 milioane de suflete, unită în hotarele unei țări bogate și frumoase, o națiune mândră de originea ei, de trecutul ei deși viforos, însă plin de fapte glorioase, dotată cu calități superioare – și totuși în viața internațională nu ocupăm locul ce ni-se cuvine. Vitregia vremilor trecute, caracterizată prin nesfârșite lupte cu vecinii hrăpăreți, râvnitori ai pământului în care ne-am născut, prin neînțelegeri, certuri și disarmonie internă, cari făceau și mai ușor jocul dușman, ne-a ținut într'o permanentă stare de agitație improprie unei desvoltări normale pe toate terenele vieții individuale și colective. In trecut ne-a lipsit liniștea în care să putem valorifica puterile noastre spirituale și materiale. Precum pământul țării noastre ascunde imense bogății, cari așteaptă spiritul creator și productiv, care să le exploateze, la fel sufletul nostru păstrează nebănuite forțe, cari așteaptă a fi trezite la viață, la acțiune productivă. Providența divină ne-a hărăzit in fine zilele de liniște, în cari strădania noastră trebue să recâștige timpul pierdut, să cucerească locul cuvenit românului alături de celelalte națiuni surori. Căci numărul nu contează ca factor hotărâtor în viața internațională. Valoarea lui este în funcție de gradul de cultură și vitalitate. Națiuni mici, dar avansate la un grad înalt de cultură, sunt mai puternice, domineazä. Ceeace în ordinea vieții individuale este realitate, permanent experimentată, se potrivește absolut și în viața colectivităților.

Suntem o națiune dominantă într'un stat național. Avem totuși pătrunse prin infiltrație în corpul național moșteniri ale trecutului de asupriri, atâtea minorități. Numeric ele reprezintă un procent redus, care nici odată n-ar putea periclita unitatea statului național. Favorizate însă în trecut de posibilități normale de desvoltare, stăpânesc mai mult decât ar fi îndreptățite patrimoniul nostru național. Trăim de 20 de ani anomalia, ca orașele unei țări eminamente românești, să poarte încă pecetea stăpânirilor trecute, să domineze viața noastră economică, să acumuleze tot rodul muncii românești, folosindu-l pentru interese străine de nevoile naționale, să opună o vădită rezistență oricărei încercări de a le romaniza. Aceste minorități cu posibilitățile culturale din trecut, prin cultura de azi mai ușor accesibilă vieții de oraș, ne stânjenesc la noi acasă sub oblăduirea propriei noastre puteri naționale. Orice altă încercare de a înlătura această anomalie, în afară de creierea unei similare posibilități de desvoltare și de manifestare în toate ramurile vieții, pentru massa poporului român, ar fi în contradicție cu nobleța sufletului român. Fără îndoială departe de mine gândul, că nobleța noastră națională ar fi desmințită prin măsuri de altă natură împotriva unor elemente

M. S. Regele, urmat de P. S. S. Episcopul Nicolae Colan și de d. T. Sidorovici, comandantul Străjii Țării, vizitează — în 1937 — satul Araci (jud. Trei scaune)

minoritare indezirabile, cari și-au găsit refugiul în țara noastră, fără a fi legate câtuși de puțin de pământul ei. In fața unei cutropiri străine cu tendințe de desagregare, de tulburări, trebuesc luate măsuri radicale și inedite.

Aceasta este lumina prin care trebue să privim legea serviciului social. Aceste sunt criteriile fundamentale, care justifică necesitatea ei.

Organizarea muncii de culturalizare a maselor, deschide o eră nouă în viața națională. Rezultatele ei depind de înțelegerea cu care va fi primită. O inițiativă izvorâtă din cel mai bun gând, sprijinită de însași puterea executivă a statului, vegetează dacă nu este primită cu însuflețire de toți factorii activi cari urmează s-o traducă în viață. Factorii activi sunt deoparte tineretul nostru titrat, dealtă parte populația satelor.

Pentru primul factor un an de activitate la sate nu înseamnă nici degradare, nici stângenire în mersul normal al vieții pentru care titratul s'a pregătit. Dimpotrivă este un an de studiu practic, de știință aplicată sub conducerea unor colaboratori cu experiență în viață. Este un an de folos real pentru toată activitatea lor viitoare. Ce importanță are pentru tinărul ieșit de pe băncile universității sfatul binevoitor și părintesc al colegului mai bătrân, la prima luare de contact cu viața, o știe numai cel lipsit de acest ajutor. Este doar atâta deosebire între concepția ce și-o formează cineva pe băncile școalei asupra ocupației pentru care se pregătește, și realitatea ei în viață. Desiluziile cunoașterii realității în cei mai mulți omoară tot idealismul cu care se avântă la lucru, blazează, ia orice putere de rezistență. Contactul cu satul, teren virgin de aplicare a tuturor cunoștințelor înmagazinate, sub o conducere înțeleaptă, nivelează distanța dintre școală și practica vieții. Trecerea se face pe nesimțite, idealurile se cristalizează, planurile se modifică în senzul realităților, voințele se oțelesc.

Este un an de întărire, de echilibrare a forțelor spirituale, de reconfortare într'un mediu prielnic avântului tineresc. Anii de muncă intelectuală, în universitate, în învățământul superior, de multe ori în condiții puțin prielnice, locuințe insalubre, alimentare mediocră, îmbrăcăminte sărăcăcioasă, săcătuesc organismul de vlagă. Diploma în multe cazuri este plătită cu prețul scump al sănătății. Câte boale contractate în anii de mizerie ai studenției. Dar și pentru cei cari sunt date condiții favorabile de studii, continua cheltuială de forțe slăbește, anemiază. Ori munca vieții abia atunci incepe. Viața pretinde forțe noui, cari permanent s'o reîntinerească, s'o reînprospeteze. Cine să aducă această continuă înviorare dacă nu tineretul, care trebue el însuși să fie plin de vigoare.

Mediul orășenesc mai cu seamă pentru tinărul venit dela sate, este un mediu ademenitor spre corupție. Câte dezastre sufletești nu provoacă în sufletele ușor de influințat ale tineretului, această atmosferă viciată. Câte pericole îl pândesc pe un student pretutindeni unde este obligat să trăiască ani în șir. Câte ideologii străine de tot ce au gândit moșii și strămoșii cer să-i instăpânească drumul vieții. O clipă de neatenție, de uitare de sine e deajuns să nu mai fie cel ce a fost, ceeace așteaptă ai lui să fie, ceeace el însuși a urmărit, deslipindu-se de casa părintească. Sunt atât de puțini cei ce reușesc să se strecoare neatinși prin acest labirint de influințe periculoase. Viața pretinde suflete echilibrate, pure de orice intinăciune morală. Numai aportul lor inalță prestigiul societății.

D. Prof. D. Gusti

Mediul rural cu aerul curat, soarele vindecător, hrana întăritoare, cu viața simplă și naturală, cu atmosfera morală curată, este cel mai prielnic loc de liniște, de întremare, de reconfortare fizică și sufletească, pentru tinăra generație, menită a conduce mâne destinele neamului. De aci dela sate, după un an de experiență va păși pe arena vieții un tineret mai viguros, mai cuminte, mai iubitor de muncă, mai cumpănit la vorbă, mai alipit de glia strămoșească, de sufletul poporului, de credința și idealurile lui. Aci la sate pulzează sufletul națiunii, din care trebue să se inspire toată cultura românească. Comorile acestui suflet așteaptă să fie valorificate de mințile luminate, pregătite să lucreze pe acest tărâm de viață. Revenirea intelectualității de mâne la izvorul vieții românești, înseamnă revenirea la rosturile ei firești. Dornici de cultură, lacomi după progres, ne rupsesem de trunchiul care avea să ne hrănească străduințele. Ne-am văzut deodată suspendați in gol. Roadele noastre ori cât de frumoase, fără gust, fără viață, biete imitații străine, imposibil de asimilat. Reîncopciem de acum coroana de trunchiul pe care să crească. Vom avea poate o cultură mai puțin apuseană, dar va fi românească, solidă și sănătoasă, precum este și satul nostru românesc.

Al doilea factor, nu mai puțin activ, adecă țăranul român, nu va avea decât să tragă foloase din convietuirea cu tineretul intelectual. El, familia lui, gospodăria lui, ogorul lui, sunt obiectul culturalizării. Invățătura, sfatul, ajutorul, exemplul ii va lărgi cadrul vederilor, ii vor deschide drumul atâtor posibilități noui de viață, ii va alina necazurile și întări puterile. Experiența echipelor regale, este destul de grăitoare in această privință. Conlucrarea, deși de scurtă durată, dintre populația satelor și tinerii studenți a dat roade minunate. Un duh nou a înviorat viața satelor. Acest duh trebue să pătrundă pretutindeni și cât mai adânc. Țăranul nostru atât de primitor față de tot ceeace este bun și folositor pentru ușurarea și inobilitarea vieții, va primi cu drag tot ceeace urmărește acest scop. La început bănuitor și închis, după atâtea desamăgiri față de oricine care nu-i poartă portul, și nu-și câștigă pânea cu sudoarea feții, care udă pământul dădător de roadă, își descrețește fruntea, își deschide sufletul, când prin puterea lui de pătrundere se convinge că nu-l paște nici un pericol, dimpotrivă i se oferă un ajutor cinstit, fără a fi cântărit cu o îndoită răsplată pretinsă. La săteanul nostru deci avem toată siguranța colaborării ca serviciul social să dea roade.

Mai rămâne de cercetat o ultimă lature a problemei. Nu cumva legea vizează lipsa de activitate a factorilor încredințați cu ridicarea satelor noastre? Nu cumva se vor simți stângeniți în activitatea lor prin inmixiunea tineretului. Poate că firile mai susceptibile să calculeze cu această probabilitate, dar fără temei. Fără îndoială, pentru cei inactivi va fi un prilej de supărare dar și îndreptare. Insă ne place a crede, că aceștia sunt cei puțini. Pentru marea majoritate a luminătorilor poporului este un prilej de mândrie. Munca lor de fiecare zi, munca lor lipsită de reclamă și nu îndeajuns apreciată, va fi cunoscută în cercurile largi ale intelectualilor. Ce era preotul, învățătorul, notarul dela sat până acum pentru orășean, decât niște biete figuri de țărani mai răsăriți, desbrăcați de toată cultura însușită cândva pe băncile școalei. Valoarea muncii lor fiind prea puțin cunoscută, egalată cu nimic.

Tineretul universitar nu va veni să controleze ceeace s'a făcut, nici să uzurpe locul câștigat în sufletul țăranilor de muncitorii permanenți. Va veni să invețe a munci, să colaboreze, să aducă avântul tinereții, să înveselească viața. Cine vor rămânea îndrumătorii, dacă nu tot cei vechi, cu deosebirea că ajutați de forțe noui, vor putea mai mult.

Biserica noastră e fericită de acest început mult promițător. Ea, pavăza sufletului românesc, binecuvântă munca de mâne, menită a înălța cât mai mult acest suflet spre idealul umanității, care este Dumnezeu.

Țăran din Valea-Jiului

I. P. S. MITROPOLIT NICOLAE DESPRE

Renașterea națiunii române

de GRIGORIE T. MARCU

I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan

Odată cu începutul anului nou 1939, Țara noastră a intrat într'o zodie nouă.

Primul lucru de care trebue să ne dăm cât mai bine seama când călcăm pragul acestei răspântii de vremi, este acela că zodia în care am intrat nu e în funcțiune de mersul astrelor, ci de capitalul de vrere entuziastă și de muncă devotată pe care-l vom investi fiecare din noi – și toți laolaltă – în opera de zidire a acelei construcții grandioase visate de toți vii și morții noștri, care se chiamă *o altă Românie.* Căci pe cea de ieri am renegat-o și am îngropat-o – după cum se spune – pentru totdeauna. Anul trecut a fost cheltuit aproape întreg pentru răfuiala cu deficiențele unui trecut de care nu-și mai aduc bucuros aminte decât ceice i-au cules din greu foloasele. Țara a fost așezată pe o nouă temelie constituțională. Vlăsiile politice au fost puse la coș, iar câteva specimene din lacoma faună a afaceriștilor au luat drumul pușcăriei sau și-au făcut singuri seama.

S'a vorbit mult despre noua orientare, pe care a căpătat-o viața noastră publică. S'a vorbit cu calmul adecvat stărilor noui, cari se caracterizează prin ordine și autoritate.

Am ascultat însă o vorbire, la recepția de anul nou dela reședința mitropolitană din Sibiu, care cred că reprezintă cel mai serios cuvânt asupra momentului istoric pe care-l trăim. Cel mai de frunte bărbat al Ardealului – care la ora aceasta nu-i altul decât I. P. S. mitropolit *Nicolae* – s'a rostit cu prestigiul și cu înțelepciunea-I unanim recunoscută asupra saltului remarcabil pe care l-a făcut Țara noastră în ultimele zece luni, deslușind, cu dragostea de neam care dudue în toate cuvântările I. P. S. Sale și în duhul Evangheliei, cărarea „curgerii" noastre viitoare.

Recapitulând sbuciumul anului trecut, I. P. S. Sa a făcut constatarea că înlăuntrul Țării s'au produs prefaceri de-o importanță capitală. Le știm cu toții cari sunt și mai cunoaștem și acea umilitoare decădere a conștiinței de ordine și a ideii de autoritate cu cari s'au soldat experiențele politice făcute în anii de după războiu. *„Totul era contestat în viața publică a noastră* – a spus Inaltul Ierarh. *Nu era hotărâre de guvernământ, nu era persoană, autoritate, valoare morală, lege și chiar constituție, care să nu fi fost supusă îndoielilor, care să nu formeze obiect de controversă și de ceartă continuă".* Fiecare își făcea de cap după cum poftea, prezentând sub un aspect caricatural tot ce-i ieșea – și maicuseamă ce-i stătea – în cale.

Sf. Gheorghe

Cu asemenea metode, ne dădeam de râpă.

Astăzi, din grația Suveranului, desmățul a fost lichidat. Şi Biserica noastră, care *„şi-a dat în tot trecutul nostru contribuția de frunte la păstrarea şi formarea a tot ce avem azi: neam, credință, stat şi limbă românească... se străduește să fie la înălțimea vremurilor, a aspirațiilor şi a trebuințelor lor“.*

Noul sistem de guvernare, *„o spun spre bucuria noastră, își asumă cea mai mare răspundere în fața lui Dumnezeu şi a Țării, pentru viitorul neamului... Eu unde văd licărind cu putere o conștiință trează a răspunderii pentru binele obştesc, cred că se găseşte la lucru o forță serioasă de prefacere a vieții. Iată motivul de ordin etic, care mă face să mă bucur de această schimbare în viața politică a poporului nostru“.*

Cu atâta însă, n'am ajuns la capătul drumului. Cele zece luni de guvernare au pregătit numai prefacerea vieții noastre româneşti. Partea cea mai importantă – şi cea mai grea – abia acum începe. In acest scop, crearea partidului unic – mai bine: a mişcării – care se intitulează „Frontul Renaşterii Naționale“, este un pas important. El țintește să realizeze o „concentrare națională“ şi să întrunească aderența entusiastă a tuturor românilor, fără de care dorita prefacere nu se poate înfăptui. Pentrucă: *„renaşterea națională nu e o acțiune de caracter exclusiv politic, ci în primul rând ea are un caracter sufletesc, ea trebue să se adreseze adâncurilor sufleteşti prin mijloace şi cu argumente de un ordin superior celor politice. Iată de ce răspunsul la apelul de-a întra în Frontul Renaşterii Naționale nu înseamnă o chemare într'un partid politic, ci în şirul tuturor bunilor Români cari să-şi aducă toate puterile lor pentru a contribui la întărirea neamului, la o refacere, la o împrospătare, o înoire a forțelor lui de viață“.*

Gânditor profund şi original, conştiu de menirea statului şi de raporturile organice pe cari el trebue să le aibă cu națiunea, I. P. S. mitropolit *Nicolae* a spus în această privință lucruri definitive, cari nu mai necesită nici un comentar:

„E bine că s'a fixat ca ideal al statului nostru la această întorsătură epocală a vieții lui: renaşterea națiunii. Căci statul nu e un scop în sine, un ideal ultim, ci el este organul politic al națiunii, stând în slujba ei, existând pentru binele ei.

Deaceea statul să stea cald lângă națiune, lângă sufletul ei, să se inspire din ființa şi idealurile ei şi să nu uite un moment că toate puterile şi rosturile lui vin dela națiune şi le are numai pentru a o ajuta pe ea să-şi desfăşoare latențele şi însuşirile la nesfârşit. Statul să nu uite că e creat de națiune şi are ca temelie mormintele ei, credința ei în Dumnezeu, jertfele ei nenumărate“.

La lucru

Inaltul Ierarh a nimerit cuvântul cel just când a numit ceeace ne trebue nouă o *„înoire“*. Asta-i ceva mai mult decât o viață nouă. Traiul meu de azi față de cel de ieri e un traiu nou. Nou e prezentul față de trecut şi nou va fi viitorul față de actual. Inoită e viața păgânului care a aderat la creştinism cu toată ființa lui. A înoi vremea şi a-l înoi pe om este tot atâta cât a crea ceva ce n'a mai fost, însemnează *„a umbla întru înoirea vieții“*, cum zice Apostolul (Romani 6, 4).

Indemnul şi ajutorul de sus nu ne lipseşte. Mai trebue efortul celor de jos, făcut cu încredere şi cu tragere de inimă.

Numai aşa România de azi nu va mai fi cea de ieri – ci *o altă Românie.*

Cum ar putea crește poporul român?

de Docent Dr. CONST. STANCA

VII.

Soluțiunile menite ca să îndrepte starea de azi.

Programul de refacere are în primul rând drept țintă *comprimarea mortalității, îndeosebi a celei infantile și a vârstei copilăriei.*

Intreaga ocrotire a copilăriei, de toate vârstele și de toate categoriile *să revină unei Instituțiuni naționale a Statului pentru protecția maternității și a copilăriei,* cu drept de control asupra tuturor Instituțiunilor publice și particulare, cari se ocupă cu ocrotire materno-infantilă.

Principiul, în lupta contra mortalității generale și celei infantile, trebuie să fie *cel preventiv.*

Să se institue la țară *casă de ocrotire,* unde să fie examinate gravidele și unde vor fi controlați periodic toți copiii noi născuți și copiii până la vârsta de 2 ani.

Instituția *surorilor de ocrotire,* trebuie lărgită în sensul, ca să se înființeze în toate centrele mari ale României, *școli pentru pregătirea surorilor de ocrotire.*

Trebuie să se generalizeze *consultațiunile prenatale,* deci examinările femeilor gravide, ca să se poată descoperi stările anormale, iar femeile găsite atinse de vre-o boală, îndeosebi de sifilis, se fie supuse tratamentelor necesare.

Pentru ca materialul biologic atât de scump țării noastre să fie cât mai bine păstrat și promovat, e nevoie ca *medicii noștri sanitari să fie cât mai bine pregătiți în studiul obstetricei,* pentru a putea salva și mai mulți copii și mai multe mame decât se salvează astăzi.

Să se creieze cât mai multe *spitale obstetricale,* cel puțin unul pe județ și cari se fie conduse de către specialiști.

Statul să amenajeze în fiecare comună câte o casă, pe lângă casa de ocrotire, care să fie și *casa femeii și a copilului.* Aci va trebui să vină se nască *femeia săracă,* având la dispoziție moașă comunală, rufărie curată și tot ce este necesar în privința unei bune îngrijiri.

Să se creieze pe fiecare județ câte-o școală pentru pregătirea de moașe rurale. Această școală să nu dureze mai mult de 10 luni, pregătind elevele de moașă pentru viața și necesitățile dela țară.

Trebuie să obicinuim poporul nostru cu examinările medicale. Introducerea sistemului de examinare medicală să se facă în școli, începând cu cele primare, în fiecare lună odată, în industrii tot la 2 luni, la căile ferate, în armată, în toate serviciile statului din 3 în 3 luni, iar la țară prin instituirea deselor *anchete sanitare* din sat în sat și din comună în comună; anchetele ordonate de actualul ministru al sănătății, d-l general Dr. *Marinescu,* vor justifica necesitatea lor și vor arăta marea importanță a controlului periodic la sate. Aceste anchete vor avea ca *obiect principal higiena țăranului, femeia ca mamă și copilul până la vârsta* preșcolară.

Propaganda antituberculoasă trebue se fie condusă de stat, să fie sistematizată și coordonată. Propaganda trebuie să se adreseze în primul rând celei mai ușor influințabile categorii sociale: *copiilor de școală.*

Igiena școlară trebuie condusă de către Min. educației în strânsă colaborare cu cel al Sănătății, iar organele executive să fie *persoane stăpâne pe cunoștințele cele mai noui ale medicinei preventive și pe principiile fundamentale ale pedagogiei moderne.*

Ministerul educației naționale trebuie să caute modalitatea de-a creia *școli în aer liber,* ele reprezintând instituțiuni admirabile pentru profilaxia tuturor boalelor infecțioase.

Cultura fizică desvoltată pe baze de programe bine studiate și *adaptate fiecărei vârste,* trebue se aducă mari servicii în vederea combaterii mortalității.

Se așteaptă ca *Instituțiunea străjeriei,* patronată de M. S. Regele nostru, secondată de celelalte societăți de educație fizică, prin avântul care l'a luat, să fie unul dintre cei mai valoroși și mai importanți factori ai redresării fizice și morale a națiunii noastre, contribuind la fortificarea virtuților strămoșești, prin asigurarea unei conștiințe naționale, a demnității și a răspunderei conștiente față de neam și sânge.

Asociațiunile femeești vor trebui să aibă o activitate națională mai accentuată: vor trebui să se ocupe mai intens de familia română prin *anchete la sate,* în scopul principal de-a asigura la țară prosperitatea biologică a generației viitoare, aducând viitoarelor mame îndemnuri spre îndeplinirea îndatoririlor lor față de familie și față de țară, învățându-le cum să lupte cu folos pentru apărarea copiilor lor.

Femeile cu dare de mână să se institue în *asociații,* cari să îngrijească de copiii mamelor sărace.

Femeia mamă trebuie să fie considerată ca un factor de primul rang al bogăţiei naţionale, ea trebuie se fie ocrotită de stat în tot cursul vieţii ca ori care alt slujbaş al ei. Ea va trebui să se bucure dela o vârstă mai înaintată de o *alocaţie alimentară*, pe care o merită din belşug ca orice persoană cu drept la pensie, căci prin jertfa care o aduce, contribuie la sporirea bogăţiei naţionale; aceasta alocaţie va trebui să fie în raport cu numărul copiilor şi cu progresul educativ, moral şi economic, pe care l'a putut realiza în cercul restrâns al familiei.

Ziua mamei să fie o mare şi sfântă serbătoare pe care nu numai şcolile, dar întreaga naţiune să o serbeze cu tot fastul.

Să se legifereze premiarea părinţilor cu copii mulţi începând cu al şaselea copil. Fondul ajutoarelor pentru aceste familii să se constituie din impozitul pus pe cei necăsătoriţi şi pe cei fără copii. Bărbatul necăsătorit, între vârsta de 30–55 ani, să fie supus unui impozit cu taxă integrală, căsătoriţii fără copii unui impozit cu taxe pe jumătate.

Pentru ocuparea de servicii publice sau particulare, ordinea de preferinţă să fie: în condiţii egale, căsătoriţii cu copii, căsătoriţii fără copii şi în urmă necăsătoriţii. *(Râmneanţu).*

Să se acorde de către stat un ajutor familiar mult mai însemnat decât cel de azi şi care să fie în raport progresiv cu numărul copiilor funcţionarului, dacă acesta are mai mulţi de 1 copil.

Statul se aducă înlesniri mai simţitoare, decât cele de azi, la impozit pentru toţi cetăţenii cari au mai mulţi de 4 copii.

Avorturile medicale reglamentate prin noul Cod Penal, trebuie să se restrângă şi mai mult: dreptul medicilor de-a întrerupe sarcina să fie mai bine îngrădit. Intre indicaţiile avortului însă să se ia şi considerente eugenice, prin eliminările factorilor cu *tare ereditare:* cretinism, idiotism, psichose, deficienţe mintale, etc.

Statul şi biserica vor trebui să lupte cu toată energia contra căsătoriilor de probă şi contra concubinajelor printr'o muncă făcută din convingere, fiindcă misiunea lor este de-a activa şi pe teren demografic şi social.

Biserica, deşi şi-a făcut datoria în toate timpurile, azi în mod deosebit să cere ca se facă toate eforturile pentru adâncirea sentimentului de credinţă, care fiind baza moralei individuale, va avea repercusiune fericită asupra prosperării numerice a poporului nostru.

Factorii oficiali să se sesizeze de situaţia tragică în care se află azi Banatul în privinţa natalităţii; să găsească urgente şi radicale măsuri pentru salvarea acestui ţinut care ne-a fost cândva sursă puternică de sănătoase energii naţionale şi care ne-a dat atâtea elemente de conducere în trecut. Problema constitue şi o chestiune de onoare naţională!

Marile industrii şi fabrici, cari angajează şi femei, să fie obligate să creieze fără excepţie şi fără întârziere „leagăne“ sau „creşe“ pentru adăpostirea în cursul zilei a copiilor de sân; să se dea mamelor posibilitatea de a-şi alăpta în intervale regulate copiii, oferindu-li-se şi un supliment de hrană (lapte şi pâine).

Să se facă de către preoţi şi medici propagandă în popor pentru familiile fără copii, ca să se caute cu specialişti, pentru a remedia răul. In 60–70% din cazuri reparaţia este posibilă prin metodele terapeutice moderne.

Pentru a asigura o natalitate mai mare, trebuie să se ducă o luptă aprigă contra bolilor ve-

Steriadi: Desen

nerice. Să se introducă prin lege *fișa individuală* de sănătate la toată populația României, iar cetățenii să fie obligați să se prezinte din timp în timp la medic pentru supravegherea sănătății.

Să se întroducă certificatul de sănătate prenupțial, care *să fie obligator numai pentru soț* și să se elibereze de către un medic oficial, cu cel mult 10–12 zile înainte de ziua căsătoriei.

Afară de aceste considerente, cari arată căile prin cari s'ar putea face ca să crească populația țăriii noastre ar fi: *reromanizarea* tuturor locuitorilor cari din cauza vitregiei timpurilor și a dominațiunilor străine și-au înstrăinat limba, cultura și portul.

Statul trebuie să se ocupe în mod intens cu problema *colonizărilor* românilor de peste hotare, pe cari cu ori ce jertfă ar trebui să-i aducem acasă! Să se favorizeze intoarcerea acasă a românilor emigrați, elemente oțelite în muncă grea, deci valoroase pentru capitalul biologic.

Pentru a veni și în ajutorul *refacerii calitative* va trebui ca să ia naștere *organizarea educației eugenice*. Casele de ocrotire actuale din mediul rural și oficiile de ocrotire din municipii, să-și lărgească activitatea, *dând atențiune și calităților individului*. Puterea adevărată a statului, deși zace într'o natalitate mare, totuși el trebuie să țină cont și de elementele cu calități excepționale și fără tare hereditare. Să se creieze *„Institutul pentru biologia și igiena națiunii“* – pentru ca să se studieze trecutul nostru biologic și mijloacele acțiunii noastre biopolitice naționale, în vederea refacerii și fortificării rassei și nobilarea orgoliului nostru național.

– – – – – – – – – – – – – – – – – –

Am încercat să fac o icoană fidelă a situației populației românești în privința natalității și a mortalității, prezentându-vă aci soluțiunile, menite nu numai să păstreze neștirbit, dar să *mărească* patrimoniul biologic al națiunii noastre, pe care după începuturile grele de închegare, ar trebui să o aștepte un viitor falnic și nebănuit. Este de datoria noastră a tuturora cari ne iubim țara, ca să ne reculegem, ințelegând ca în aceste vremuri de grele încercări, prin care trece Europa și cu ea și țara noastră, mai presus de toate și *îndeosebi de orice veleitate personală* – care și așa este efemeră – trecătoare – *să așezăm în primul rând marile interese ale neamului:* să-i asigurăm prin dragostea noastră și prin jertfele noastre tăria și strălucirea de care azi este cu desăvârșire demnă. Dumnezeu ne-a ajutat să ne regăsim în granițele firești ale neamului. *Fiecare dintre noi trebuie să caute sensul vieții în liniștea unei munci reale,* singura prin care vom putea cimenta hotarele noastre, coborându-ne la izvoarele sfinte ale virtuților daco-romane precum și a tradiției noastre naționale, pe care le vom chema la viață, mobilizând în noi tot ce este nobil, precum și toate puterile noastre de rezistență, care ne vor duce la biruința definitivă a românismului și la slăvirea prin secoli al numelui de Român!*)

SATUL

In noaptea de Crăciun

de GABRIEL ORIȚĂ

Sat risipit la poale de coline,
Cu blânzi bunici și cu căscioare albe,
In noaptea asta te-ai gătit cu salbe
De țurțuri reci și pe la geam lumine.

S'aud colinde de cântări cudalbe
Ce preamăresc pe Pruncul care vine,
Și lin se urc' în slăvile divine
Din inimi de copii Florile dalbe!

Ce blând se 'nalță gândul din țărână...
Și 'n vechi cociobe, cu 'nveliș de paie,
De vremuri aplecate într'o rână,

Intru smerite veghi clipesc opaie,
Până târziu, când, după tari soroace
Cucernică se lasă sfânta pace...

Cântec de Crăciun

de AL. STRĂONEANU-BALAȘ

Noaptea asta pe 'nălțimi
Poartă zvon de heruvimi;
Dorul pe cărări de nea
Freamătă iubirea mea...

Pe sub raze care ning
Du-te dor, talang-tiling,
Du-i din cer, cum se desprind
Stele albe de colind...

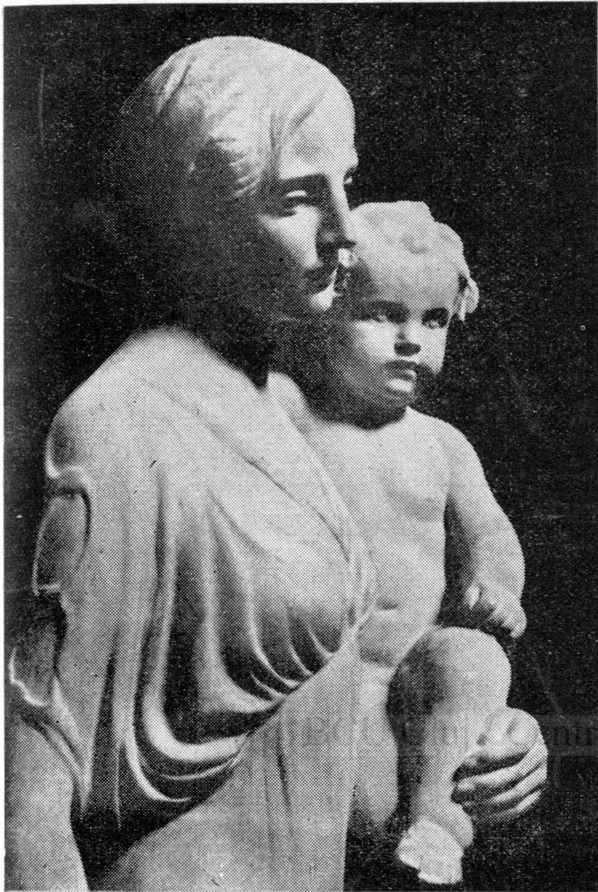
Du-te, zvon de clopoței,
Până la fereastra Ei,
Du-te, dorule și du-i
Clinchet clar ca nimănui...

Du-te dor, tiling-cling-cling
Sub lumini ce nu se sting,
Și oprindu-i-te 'n geam
Spune-i cât de dragă-o am...

*) Lucrarea aceasta a făcut obiectul unei *conferințe publice* ținută sub patronajul *Acțiunei patriotice* de sub președinția d-lui general *D. Papp,* în ziua de 8 Mai 1938 în Palatul băncii „Albina“ din Cluj.
Bibliografia în broșura apărută separat.

SBUCIUMĂRI TINEREȘTI

de L. BOLOGA

Maternitate

Nu de mult un părinte îmi povestea cu oarecare îngrijorare despre unele atitudini antireligioase ale fiului său – elev de clasa a VI-a liceală – prea puțin dorite și deloc așteptate în familie. Il știa copil supus, ascultător, îndeplinind totdeauna cu sfințenie toate datinile creștinești. Iar acum, deodată, nu numai că a ajuns să tragă la îndoială până și existența lui Dumnezeu, ci să se revolte de-a dreptul contra Lui și contra acelora care mai cred în el. Atitudinile acestea au rămas cu atât mai neînțelese pentru el cu cât din discuțiile părintești pe care le-a avut cu tânărul, nu rezulta că ar fi o urmare a unor concepții raționale, pe care și le-ar fi câștigat din cărți sau în legătură cu vre-un eveniment din viața lui. După cât a putut desprinde din vorbele, gesticulația și întreaga mimică cu care erau însoțite acele vorbe, a rămas cu impresia că un element de natură afectivă e acela care determină astfel de manifestări. Acum, e în căutarea lui, însă nu știe de unde să înceapă și ce să aleagă. Admitea că tânărul este într'o transformare sufletească inerentă epocei și că deodată cu alte elemente ale vieții lui sufletești pune la îndoială ideologia și practica religioasă în care a fost obișnuit să creadă și a cărei sfințenie o respecta. Insă nu-și putea explica contrastul atât de puternic între ceea ce a fost mai înainte și ceea ce manifestă acum și în cele din urmă nu știe nici ce măsuri să ia.

Din vorbă în vorbă, abătându-ne puțin dela subiect, am ajuns să desprind trei lucruri: 1. natura religiozității care stăpânea în familia respectivă; 2. educația religioasă, care s'a dat tânărului în copilărie și 3. raporturile familiare care existau între tată, capul familiei și ceilalți membri.

Să încep cu cel din urmă. Tatăl, om corect, muncitor, grijind totdeauna ca familia să aibă cele necesare, fie că așa-i era structura sufletească, fie că era condus de anumite principii, nu manifesta față de membrii familiei, oricare ar fi fost el, un sentiment de duioșie, de dragoste. Era un fel de Zamolxe, care în legăturile sale cu „pământenii“

Port țărănesc din Borlova (Banat)

se purta totdeauna aspru, rece și poruncitor. Principiile ordinei, respectului, dreptății, ajutorării le făcea simțite numai pe calea unui „trebue", niciodată pe aceea a afecțiunii pline de iubire. Și acest spirit, în cursul anilor, a reușit să-l impună întregei vieți familiare. Educația religioasă, care s'a dat tânărului în copilărie a fost îndrumată de acest „trebue". De sigur și religiozitatea generală a familiei a fost condusă în ace'ași spirit. Aceste constatări au aruncat o oarecare lumină asupra faptelor. Să încercăm să o desprindem.

In copilărie, sub impresia învățăturilor, atitudinilor și atmosferei familiare, tânărul de sigur și-a format o oarecare concepție despre Dumnezeu. In mintea lui dominată de elementele senzoriale ale experienței zilnice s'a conturat o imagine a Divinității. Această imagine nu putea fi alta decât aceea pe care icoanele sfinte o reprezentau: un moș bătrân cu barbă albă, cu capul încununat de un triunghiu strălucitor de raze aurii, șezând pe un tron cu picioarele rezemate de globul pământului. Aceasta este imagina materială, care prin ea însăși nu prezintă mai mult decât o icoană cu o figură omenească. Imagina aceasta era însă vie pentru copil. Ea era înzestrată cu anumite însușiri sufletești, pe care rațiunea lui le-a adunat din același mediu familiar din care a prins și figura. Și cine putea fi modelul dela care să desprindă aceste însușiri, decât persoana cu autoritatea supremă în familie, tatăl. Dela el a luat seriozitatea înfățișării, severitatea hotăririlor și rigiditatea executării acestor hotăriri. Și așa „moșul cu barbă albă" a căpătat viață, însă o viață care nu corespundea figurii lui și nici nu era dorită de copil.

J. Reynolds: Sophie Matilda

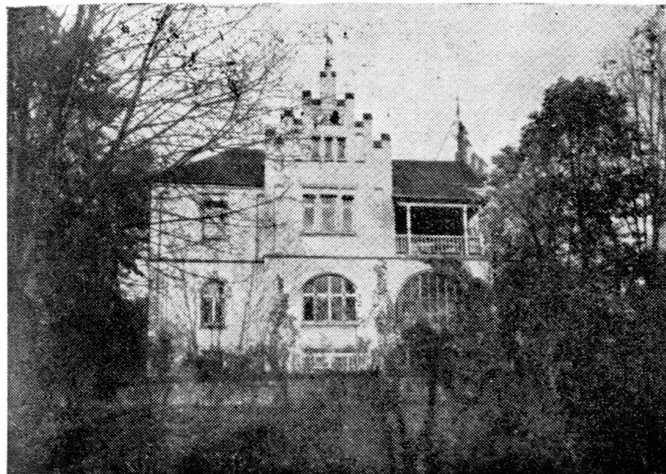
Dela mamă-sa a mai auzit că „Dumnezeu vede totul" și nu lasă nepedepsite faptele rele. Și a trăit copilul ani de-arândul cu această imagine spirituală. A venit însă o epocă nouă în viața lui, o epocă, în care, prin natura evoluției la care e supus fiecare om, a încercat să devie independent în cugetare și să nizuiască după o altfel de afecțiune decât aceea pe care i-a oferit-o poate până aci mediul familiar. Idealismul epocei înfrățit cu sentimentul dragostei nemateriale, superioare, l-a scos în natură; și s'a bucurat de ea voind par'că să o îmbrățișeze cu toate fibrele tainice ale ființei sale tinerești. S'a înălțat pe aripile acelui idealism încercând înfrățirea cu tot ceea ce i-a oferit atmosfera cu viața ei, cerul cu minunățiile lui. O mulțumire liniștitoare i-a copleșit sufletul și l-a făcut să vadă viața mai frumoasă și mai bună decât i-o puteau oferi oamenii. In elanul său s'ar fi dus spre sfere și mai înalte; o imagină dușmănoasă lui străjuia însă acele orizonturi; era imagina „Dumnezeului copilăriei sale" care punea stavilă înălțării. O revoltă a încolțit în tainițele inimii sale. Era conștient că Dumnezeul creștinismului nu e Dumnezeul urii, răzbunării și pedepsei, ci al iubirii, ajutorării și jertfei; l-au convins despre aceasta faptele istoriei pe care singur le-a scos din cărți și întâmplările zilei pe care ochiul său tineresc le-a desprins din noianul vieții omenești. Și totuși rațiunea sa n-a putut forma zăgaz destul de puternic valului afectiv. O neînsemnată ocazie poate, a dat pe față ceea ce clocotea în ascuns mai de mult.

Șirul acesta al înlănțuirii unor fapte sufletești mi-au scos pe primul plan un singur gând: Cât de departe suntem noi în educația noastră religioasă de icoana reală a Atotputernicului! De ce trebue să legăm cuvântul „Dumnezeu" de acelea „pedeapsă", „ură", „răzbunare"? De ce să deșteptăm frică, teamă, ba chiar groază în sufletul copilului câtă vreme El a fost cel mai sublim exemplu de dragoste și jertfă pentru alții? Faceți pe copil să-L simtă aproape de el în toate momentele vieții sale așa cum e, ca persoana care-i vrea cel mai suprem bine. Nu uitați însă niciodată că această icoană nu se va putea face simțită decât pe calea înțelegerii senzoriale; numai familia în care domnește dragostea reală, manifestată în forme vizibile, îi va putea oferi exemplul cerut de mintea sa copilărească. Iar momentele în care observați că a trăit adevărate emoții de iubire și alipire față de Dumnezeu faceți să se repete; ele se vor imprima în subconștientul său și-i vor forma pentru totdeauna razele luminoase ale vieții sale.

DE PRIN ALTE ŢĂRI

CASA EUCKEN DIN IENA

de D. CĂLUGĂR

Casa Rudolf Eucken din Iena

Era într'o zi din toamna anului 1937. Atunci, pe o vreme cam mohorîtă şi tocmai când se făcea spre seară, trenul cu care călătorisem ore de-arândul făcu popas în gara oraşului Iena şi îmi aduse aminte că aici sălăşluieşte ţinta călătoriei mele. După câteva momente de odihnă, trenul pufăi din nou a drum lung, iar eu mă văzui în mijlocul unei lumi cu totul necunoscute.

Ce senzaţie deosebită şi deadreptul apăsătoare! Să te vezi deodată aşezat într'o ţară străină şi între nişte oameni pe cari nu reuşeşti să-i înţelegi decât cu o oarecare aproximaţie şi pe cari nu-i poţi ajuta să te priceapă decât prin mijlocirea unor semne oarecare...

Şi pe lângă toate se nimerise tocmai atunci să mai fie şi o vreme rea, care nu putea avea alt dar decât pe acela de a-şi mări şi întări simţul răcelii şi al singurătăţii neprietenioase. Din cerul tuciuriu se cernea o ploaie măruntă de toamnă, care arunca un aer de tristeţe peste casele bătrânului oraş universitar şi care era numai bună pentru a te dărui cu un guturai. Iar dealurile din jur — vestitele dealuri din jurul oraşului Iena şi din Turingia — par'că primiseră poruncă de atac şi acum erau tocmai pe punctul de a strânge, ca într'o gură de bălaur uriaş, cetatea generatoare de atâtea gânduri frumoase şi idei măreţe în cultura germană şi în aceea a întregei lumi civilizate.

Curios lucru, dar tot atât de adevărat... Par'că oamenii înşişi împrumutaseră câte ceva din ţinuta vremii tomnatice şi acum îşi îngăduiau totul numai între ramele acestei atmosfere reci. Tăcuţi, calculaţi şi cuceriţi într'o lume de gânduri aparte, — cetăţenii oraşului Iena grăbiau spre căminurile lor. N'ai fi putut crede nici în ruptul capului că, aici, ar putea exista măcar un suflet care să se gândească la sosirea unui străin de pe alte meleaguri.

Dar împrejurările grăbiră să-mi desvălue o situaţie necunoscută şi nici chiar nădăjduită.

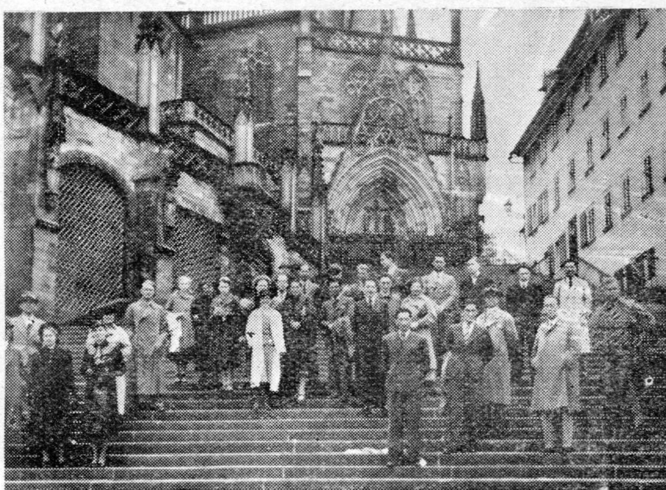
Abia la două zile după sosirea în Iena, după o zi dela înscrierea mea la Universitate şi încă până nici nu-mi găsisem o locuinţă statornică, factorul postal îmi şi aduse, la hotel, o scrisoare dela *Casa Eucken.* Scrisoarea nu conţinea altceva decât o prea amabilă şi simţită învitare, prin care eram poftit să vizitez, cât mai curând, Casa amintită mai sus şi să-mi pot forma, astfel, anumite cunoştinţe, să pot întreţine o discuţie, să urmăresc o conferinţă şi chiar să mă... distrez. Inţelesei deci încă din primele zile, că locuitorii Ienei nu puteau fi atât de posaci cum îmi păruseră la coborîrea din tren şi că printre ei se găseau destui cari să se gândească şi la străinii ce poposesc pe acele meleaguri.

Peste câteva zile mă înfăţişai în Casa Eukcen.

*

Şi acum, pentrucă în Casa Eucken am cunoscut multe clipe de adevărată recreaţie duhovnicească şi de reconfortare morală, mă voi nizui să arăt în ce constă temeiul şi însemnătatea acestei minunate instituţiuni.

Casa Eucken, sau *Casa Rudolf Eucken din Iena* este o fundaţie răsărită din agoniseala, spiritul jertfelnic, ochiul departe văzător şi din mărinimia creştinească şi de mulţi aproape neînţeleasă a profesorului Rudolf Eucken. Filosof adânc, neocantian, scriitor cu reputaţie bine stabilită, dis-

Domul din Erfurt

tins profesor al Universității din Iena, — Rudolf Eucken s'a bucurat în viață de multe succese și a obținut premii valoroase. Tineri din toate țările i-au urmărit activitatea și i-au fost elevi devotați, ducându-i numele bun și concepția filosofică peste ape și hotare. Dar dacă a fost apreciat de atâția străini, apoi nici profesorul Eucken n'a uitat de ceice s'au luminat și se vor mai lumina la Universitatea Turingiei. Inainte de moarte, el și-a dăruit casa și averea pentru ceice vor mai veni să studieze în Iena. A săltat peste datoria de soț și tată și a ajuns la credința că o fundație universitară va fi în stare să atragă mult tineret străin și să slujească astfel culturii germane în special și celei umane in general.

Așa a luat naștere Casa Eucken, care este administrată azi de un așa numit *Curatorium* și din care fac parte înșiși conducătorii Universității din Iena și funcționari inalți din resortul educației poporului. Se 'nțelege, de aici nu lipsesc nici membrii familiei ilustrului mecenate și în deosebi d-na Eucken.

Ca poziție, Casa Eucken este așezată în partea cea mai pitorească a orașului Iena și în mijlocul unei splendide grădini în pantă. Din capul locului, ea se prezintă vizitatorului cu un aer de distincție arhitectonică și ospitalitate sobră. Etajul este și acum locuit de d-na și d-ra Eucken, în schimb parterul slujește pe dea'ntregul dorința răposatului profesor. Niște săli spațioase, curate și totdeauna bucuroase de oaspeți, adăpostesc biblioteca bogată a celui care a fost R. Eucken, precum și o puzderie de cărți aduse acolo din aproape toate țările lumii. Zilnic sosesc altele noui și revistele cele mai serioase sunt nelipsite. Fiecare student străin nou sosit își face o datorie de conștiință ducând în Casa Eucken o carte scrisă în limba patriei sale. Și așa se explică împrejurarea, că lângă o carte românească poți întâlni acolo, una alcătuită poate tocmai în China sau America de Sud.

Dar rostul instituției despre care vorbim constă mai ales în a se interesa de tinerii cari studiază în Iena, a-i strânge într'un mănunchiu și a le ajuta să se cunoască, să se aprecieze drept, să se simtă ocrotiți și îndrumați și să le înlesnească perfecționarea în limba germană. Iar înafară de acestea și cred că mai presus chiar decât acestea, fundația Eucken vrea să-i ajute pe acești tineri a învăța ce înseamnează societate germană, în ce constă viața și cultura poporului german, cum se prezintă colțurile patriei germane și în ce raport stau toate acestea cu aspectele similare din viața altor neamuri și dintre granițele altor popoare. Tocmai de aceea, măcar odată în săptămână, toți studenții străini din Iena sunt invitați și se strâng în Casa Eucken. Dar nu numai pentru a se distra, nici numai pentru a li se pune la îndemână, în mod absolut gratuit, o întreagă „armată" de bunătăți materiale, ci și pentru a asculta o prelegere academică. Când sunt toți de față, îți vine să crezi că popoarele lumii și-au delegat reprezentanți în Casa Eucken, ca să poată fi puși în curent cu problemele cele mai noui și variate.

Intr'adevăr, acolo poți asculta, săptămânal, un profesor universitar vorbindu-ți despre ultimele descoperiri făcute în inima Africei; un altul lămurindu-ți unde zace temeiul războiului chino-japonez; iar un treilea explicându-ți pe ce se întemeiază doctrina politică a național-socialismului german.

Dar aceasta nu e totul. Conducerea fundației Eucken poftește, adesea, și conferențiari de alte neamuri. Așa, în primăvara anului 1938, un om de litere din Croația a cuvântat foarte documentat despre poezia și poeții neamului său, iar un portughez a ținut să informeze asistența asupra virtuților portugheze. Nici un străin de valoare nu trece prin Iena fără a fi invitat și fără a face popas, cât de scurt, în Casa Eucken. Iar ceice au studiat cândva în Iena se simt chiar obligați moralicește să se abată pe acolo și să se iscălească măcar în voluminoasa condică a respectivului așezământ de cultură.

Nu este deci de mirare că se pot întâlni și o mulțime de nume românești și că însași amfitrioana casei, d-na Eucken, înșiră o pleiadă de cărturari de-ai noștri, cari au fost în trecere sau au chiar conferențiat în mijlocul oaspeților străini. Domnul profesor Sextil Pușcariu, spre exemplu, are acolo un nume tot atât de bun ca și la noi.

N'ar fi de prisos să mai adăogăm apoi și amănuntul, că tot în Casa Eucken se organizează adesea cursuri de limbi străine pe cari le conduc studenții înșiși. Inafară de limba franceză, care, orice s'ar crede, rămâne mereu în cinste, în 1937-38 a avut căutare și cea arabă. Probabil pentrucă studenții arabi copleșiau asistența printr'un număr apreciabil. Și, în sfârșit, este absolut necesar să amintim că tot instituția aceasta organizează aproape toate excursiunile pentru studenții străini. Conducătorii ei pregătesc totul, numai spre a-ți putea arăta frumusețile Germaniei și spre a te face să te simți... ca acasă.

Dacă vom mai spune și aceea, că și după ce te-ai întors în patrie te caută și-ți face mereu bune urări, pe calea scrisului, apoi credem că am spus deajuns spre a se înțelege importanța unei instituțiuni de felul Casei Eucken, pentru scopurile de propagandă națională și culturală.

CUCERIREA ORAȘELOR

de L. BOLOGA

Intr'un mic centru universitar din inima Germaniei lumea se pregătește să primească cu străvechile obiceiuri sărbătoarea Naşterii Mântuitorului. Galantarele prăvăliilor cu săptămâni înainte își schimbă înfățișarea; ramuri din veșnicul trunchiu verde al bradului îmbrățișează articole expuse spre vânzare în chipuri și forme cât mai atrăgătoare. E spiritul comercial, care încearcă pe toate căile să atragă pe trecători și să-i îndemne la cumpărare. Nu e nimic creștinesc în afară de sentimentele pe care le evocă în sufletul trecătorilor. Acestea doar, în urma puternicelor impresii din vremea copilăriei revin cu întregul noian de gânduri sfinte, ce s'au înfrățit atunci în jurul luminițelor schinteietoare din semiobscuritatea camerei. Școlile și-au împodobit și ele ferestrele, lămpile, tablourile cu mici rămurele verzi, pregătindu-se astfel, alături de sufletul tineretului, pentru ziua și vremea când acesta nu va trebui „să învețe" ci „să se bucure" din toată inima în deplină libertate. Crăciunul însă nu este numai al copiilor, ci al tuturora. Bătrâna Universitate, răspânditoare de știință rigidă, a ridicat în holul ei un brad, iar luminițele veșnic aprinse, amintesc tineretului studios, ce grăbește spre cursul profesorului, că se apropie o zi aleasă. Fabrica, puternica fabrică din centrul orașului, care dă muncă la mii de lucrători, n'a rămas mai pe jos. Un brad, care se ia la întrecere cu cele cinci etaje ale ei, a fost așezat nu în curte, ci în stradă lângă ieșirea principală, pentruca toți să se bucure, orașul întreg, nu numai ai fabricei. Ochiul trecătorului se înalță și se coboară dealungul brațelor încărcate cu tot ceeace le dă splendoare, e încântat de frumusețea lui și răpit de sufletul simțirilor comune, care se desprind parcă din lumina orbitoare și se simte transportat în alte sfere, unde sentimentul înfrățirii comune își află întruchipare deplină. In alte două fabrici și încă în patru piețe principale același brad, cu același scop, își așteaptă iluminarea feerică.

Am amintit acest obiceiu, străvechiu pe aceste locuri, nu cu alt gând decât de a desprinde semnificația unor fenomene sociale, care la noi va trebui să se închege de aici încolo.

Acest oraș cu peste 60.000 locuitori este un singur suflet. Așa după cum în satul românesc de pe malul Murășului, cel dela poalele Carpaților sau oricare altul, viața actuală a răsărit din o tradiție istorică, din un fel de a trăi, munci și simți împreună, din moși strămoși, tot așa această mare comunitate orășenească își are viața ei trecută, care dă chiagul celei actuale. Nu este un

Tache Soroceanu: Portret

conglomerat de muncitori, intelectuali, industriași și comercianți adunați la un loc de nevoia asigurării unui codru de pâine, nici de gândul îmbogățirii grabnice, pentruca cu această bogăție să-și caute meleaguri mai plăcute. E ceva mai mult, e sentimentul comunității, care face pe fiecare locuitor al lui să se simtă strâns legat de soarta celorlalți. Pe acesta noi nu-l trăim și nu-l putem trăi încă decât în satele noastre. Acolo, bucuria marilor serbări ca și durerea necazurilor istovitoare cuprinde cu vălul său pe toți dela un capăt la altul, pe mic și mare, tinăr și bătrân. Orașele sunt străine sufletului nostru – cel puțin în Ardeal – din două motive, pe care le găsesc fundamentale.

In primul rând copilăria celor mai mulți orășeni români actuali nu se leagă de oraș. Chiar pentru aceia, care și-au făcut ucenicia cărții sau a unei meserii într'un mediu orășenesc, orașul a rămas ca locul unei anumite munci. Amintirile cele

mai puternice însă se leagă tot de colinele și văile satului. Acolo trăiesc ei la largul lor, acolo se simt acasă. Vor trebui să vină alte generații, care prin viața copilăriei lor să se înfrățească cu străzile orașului, așa, cum noi ne-am înfrățit cu ulițele satului și să se simtă la ele acasă aci, cum noi ne simțim acolo, ca să putem spune că suntem pe drumul cuceririi orașelor.

In rândul al doilea o parte din populația românească a orașelor noastre este rezultatul exodului dela sate, provocat fie de golurile ce le-a lăsat aci urmele războiului, fie de nevoile de extindere și ramificare a vieții orășenești de după războiu. Oricare ar fi motivele desprinderii sătenilor de viața în care s'au născut și au crescut, noii veniți sunt oameni cu tradiții deosebite, cu amintiri variate, chiar dacă îndeletnicirile și preocupările actuale îi apropie. Orașul, în care soartea i-a aruncat pe aceștia, ca și pe aceia care s'au pregătit pentru oraș, e un simplu loc în care se câștigă pâinea de toate zilele. Dacă pe lângă munca zilnică se mai ivesc momente de sărbătoare sau durere comună, acestea n'au trăinicie, iar urma lor se șterge grabnic.

Prima din aceste cauze nu o va putea înlătura decât timpul, care va aduce cu sine primenirea generațiilor. Pe cea de a doua însă va trebui să o înlăture conștiința îndatoririi pe care o avem unul fiecare față de problema naționalizării orașelor. Formarea unei legături intime între toți Românii unui oraș, dela cel mai simplu muncitor până la cel mai de seamă intelectual se poate face prin mijloace deosebite. Nu trebue să le inventăm nici să le împrumutăm, căci le cunoaștem prea bine din vremurile grele. Puținii Români, care impestrițau orașele Ardealului și care se simțeau Români, au știut să întrețină o conștiință și un sentiment al solidarității între ei. N'avem decât să reînviem aceste metode, punându-le în slujba cuceririi complecte a orașelor. Și aceasta va trebui să se facă, fiindcă altfel orașul nu e cucerit, chiar dacă toate ramurile de activitate vor fi în mâini românești. Românii vor apare doar ca niște exploatatori ai bunurilor oferite de noul mediu și nu-i va lega nimic de acesta în afara acestei posibilități.

Iana: Peisaj

Benzur: Salomea

Rugă pentru marea plecare

de CONSTANTIN GORAN

Arhanghelul morții
Iși flubură negrul stindard peste zare...

Sunt umbră
Sunt gata oricând de plecare.

Palate de aur
Făcui pentru clipa ce Tu mi-ai sortit;
Din cupe de patimi în ele am sorbit.

Se-aude, aproape,
Cum sună semnalul ce 'n suflet străbate
Și viața mea geme sub jar de păcate.

E marea plecare...
Comorile mele ce-adânc m'au robit
In praf vor rămâne cu tot ce-am clădit.

Semnal de adio...
Sunt gol și sunt singur și ce voi răspunde
Când fulgerul morții în piept va pătrunde?

Judecata din urmă

„Vino şi vezi“ Apocalipsa.

Departe văd tabloul de apoi...
Se sgudue, din temelii, pământul,
Cad stâncile şi munţii — stele cad,
Înfricoşate trâmbiţi spun Cuvântul.

Nemărginirea trâmbiţilor sună
Prăpădul cel din urmă prevestind;
Se stinge soarele şi luna moare
Şi semne mari în besnă se aprind...

Înspăimântate pasările mor...
Noroadele răcnesc străfulgerate
De vuete de trâmbiţi şi de mări,
De strălucirea crucii 'nfricoşate...

Fug regii, împăraţii şi tiranii
Săracii şi bogaţii se ascund,
Dar vocea Lui ca tunetul îi prinde
Şi spade de arhangheli îi pătrund...

„El vine“ îngerii vestesc, deodată...
Pe nori şi 'nfulgere învesmântat
Înconjurat de îngeri Domnul vine
Şi trâmbiţile nesfârşite bat.

Mormintele de vocea Lui deschise
Dau drumul milioanelor de vii,
Şi înviaţii ies în haine albe
Cu facle 'n mâini în imn de bucurii...

Trudiţi şi umiliţi ies din ţărână
Din guri de fiare şi din mări sosesc;
O oaste uriaşă de lumină
Înalţă 'n slăvi un imn dumnezeesc...

Şi vocea Lui în veac biruitoare
Preschimbă ape şi pământ şi cer;
El Alfa şi Omega — Impăratul —
Stă pe un tron de fulger şi mister...

Privirea Lui rărunchii îi despică
Şi miliarde 'n faţa Lui stau goi;
Satana urlă 'n cor cu păcătoşii
Sub trăsnetul mâniei de apoi...

Cer nou şi alt pământ răsare...
La glasul Lui... cele demult s'au dus;
Răsună imnul drepţilor de slavă
Sub tronul judecăţii lui Isus...

CONST. GORAN

RURALĂ...

de AL. STRĂONEANU-BALAŞ

A îmbrăcat pământul mantie de hermină.
De-aseară peste toate a nins necontenit;
Cuprinsurile's albe, iar florile 'n grădină
Sub neaua argintie încet au adormit...

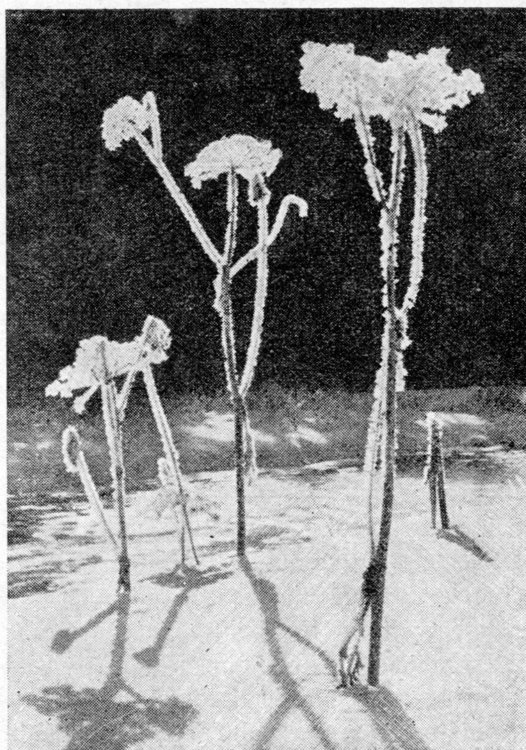
Pe dealuri, peste câmpuri cad fulgii de aseară
Şi par'că 'n ori ce clipă mai repezi se avânt',
Au îmbrăcat şi pomii şi gardurile, iară
Pământul pare vesel în noul său vesmânt...

Sbor pasările iernii unite 'n repezi stoluri,
De-acum în căutarea vre-unui nou sălaş,
Iar fulgii deşi prin aer fac leneşe ocoluri
Cernuţi par'că de sita vre-unui uriaş...

Căsuţele 'nvelite şi ele de ninsoare
Par îmbrăcate astăzi mai mult în luminiş.
Când neaua le acoper' din depărtări se pare
C'a pus câte o cuşmă pe ori-ce-acoperiş...

Pe uliţă pătrunde abia, către fântână
Un moş, şi-i mână boii din urmă doi copii,
Şi iarna care astăzi e peste tot stăpână
Aruncă peste dânşii confetti argintii...

De-acum la gura sobei ne-om ţese mângăerea,
Când dealuri şi câmpie şi munţii au albit;
In sat de-acum coboară pe uliţe tăcerea
Iar fumul din căminuri se 'nalţă liniştit...

Siluete

VITRINA CĂRȚII

CRONICA LITERARĂ

Scrisul bisericesc în anul 1938

Incepând din anul trecut, *„Viața Ilustrată“* inaugurează cronica scrisului bisericesc, la sfârșitul fiecărui an. Scopul acestei cronici — desigur incomplete — nu e nici discuția teologică, nici înșirarea bibliografică a tot ce se scrie. Ne gândim să facem numai o scurtă reprivire.

Faptul cel mai important pare a fi răspândirea Bibliei. La începutul anului, doi profesori dela Facultatea de Teologie din București, P. S. Episcop Irineu Craioveanu și d-l Theodor M. Popescu, au tradus după originalul grecesc Noul Testament, tipărit în excelente condiții tehnice, sub auspiciile Sfântului Sinod. Traducătorii — în modestia lor — nu și-au notat numele pe coperta ediției Sf. Sinod, dar munca lor va avea urmări binecuvântate. Răspândesc o ediție populară, tradusă într'o limbă aleasă, cu miresme prețioase de scrieri sfinte din cele trecute vremuri. Spre sfârșitul anului, doi profesori dela Facultatea de Teologie din Chișinău, C. P. Gala Galaction și Vasile Radu, traduc întreaga Biblie, publicată sub auspiciile Fundațiilor regale și cunoscută în istorie sub numirea de *„Biblia Regele Carol ai II-lea“*. Cele două traduceri vor revărsa mult duh creștinesc asupra obștei dreptmăritoare. Sufletul contimporan găsește mângăere și adevăr în marea Carte a Cărților, găsește soluții la nenumăratele probleme cari îl neliniștesc. Cred că tuturor celor cari citesc Sf. Scriptură, le-am putea aminti șirurile scrise de Kant lui Stilling — „Faci foarte bine că îți cauți toată liniștea în Evanghelie, căci ea este izvorul nesecat al adevărului deplin, pe care rațiunea, dupăce a cutreerat tot câmpul activității sale, nu-l poate găsi într'alt loc.“ Biblia răspândită prin Biserică și de către reprezentanții Bisericii, va aduce desigur roade binecuvântate. Paralel cu Biblia e de dorit să se răspândească în masse cât mai largi, cărți de rugăciuni și cărți pioase, scrieri mistice. Din fericire, am constatat că o carte de rugăciuni, tipărită în excelente condițiuni tehnice, a apărut în vre-o 3 ediții de zeci de mii de exemplare, și toate s'au vândut într'un interval relativ scurt. Cartea de rugăciuni la care mă refer, a fost alcătuită de Cuviosul Ierod. Firmilian, dela Sf. Patriarhie (și editată de Fundațiile Regale).

Cărți de rugăciuni se tipăresc la toate Episcopiile din țară și e foarte bine că se răspândesc în massele largi ale credincioșilor. Cărțile mistice se răspândesc mai puțin.

Păr. Toma Chiricuță a reeditat *Urmarea lui Hristos* și *Drumul Crucii. Hristoiția* și *Războiul Nevăzut,* tipărite în 1937, s'au răspândit și discutat mult în anul trecut. S'a anunțat și o traducere a Filocaliei, dar după cât știm, încă n'a apărut.

La Mănăstirea Neamțul, la Mitropolia Basarabiei, la Sibiu și în alte centre bisericești, s'au publicat numeroase cărți pioase, cari vor avea răsunet adânc. Rugăciunea e un element de importanță capitală în creștinism. Anul acesta am avut ocazia de a ceti un elogiu superb adus rugăciunii de un mirean, în lucrarea *„Probléme de la méthode“* a d-lui Marin Ștefănescu. Poate nu orice creștin citește cărți de filosofia rugăciunii, dar oricine poate trăi cu intensitate momente de adâncă cutremurare a ființei sale și să simtă puterea extraordinară a rugăciunii.

Cărțile de rugăciuni și scrierile mistice le citesc mai ales cei cari au intense trăiri religioase și numai arareori cei necredincioși și sceptici. Atât primii, cât și cei din categoria a doua, au în mânile lor aproape zilnic — ziarul.

Vorbind despre scrisul bisericesc vom începe cu problema ziarelor. De câțiva ani ziarele încep a fi mai preocupate de probleme religioase. Multe au pagini religioase în cari oameni ai bisericii scriu articole religioase și uneori chiar teologice. De multe ori găsim articole religioase în diverse ziare. Uneori se recenzează și cărți teologice și în general atitudinea față de Biserică e favorabilă. Ziarele au pagini ale Bisericii, dar... am mai avea câteva doleanțe. De multe ori, alături de pagina bisericească, citim reclame dintre cele mai prozaice. Dorim ca duhul paginei bisericești să se reverse și asupra celorlalte pagini.

Le reviste observăm aceleași preocupări religioase. Aproape în fiecare se discută și probleme religioase, uneori chiar și articole teologice. In hebdomaderul Vremea care devine din ce în ce mai apreciat, citim în fiecare număr articole hagiografice și etice scrise de harnicul ierodiacon *Cristofor Dancu*, un iscusit mânuitor al condeiului bisericesc.

Presa bisericească înregistrează numeroase publicațiuni săptămânale, lunare, bimensuale și trimestriale. Spre a înregistra progrese în acest domeniu, ar fi de dorit să se alcătuiască o asociație a presei bisericești, ca întreaga presă bisericească să aibă o organizație unitară. Azi, fiecare Eparhie își are organul oficial, în care apar ordine și ar-

ticole cu caracter istoric-religios. Organele oficiale le-am enumerat în anul trecut. Aceleaşi lucruri aş putea să le repet şi azi. In general, au cititori puţini şi sunt mai mult ziare oficioase ale Episcopiilor. Pe lângă unele reviste de acest fel, s'au întemeiat biblioteci în cari apar diverse lucrări de sectologie. (Bucureşti, Arad, Constanţa, Bălţi, Chişinău, Galaţi etc.)

In ce priveşte celelalte reviste bisericeşti, ne face impresia că înregistrăm progrese apreciabile. La Bucureşti *„Biserica Ortodoxă Română"* revista Sfântului Sinod, se impune prin contribuţii ştiinţifice importante (mai ales despre istoria bisericii româneşti). Revista e apreciată şi în străinătate (are şi colaborări de peste graniţe), contând printre cele mai bune reviste ortodoxe din lume. Tot Sf. Sinod ar avea şi menirea de a edita o revistă teologică în limba franceză, care ar fi cel mai important factor ecumenic, cel mai valoros organ de apropiere între bisericile ortodoxe. Păr. Toma Chiricuţă şi d-l I. G. Savin, profesor universitar publică valoroasa revistă *„Fântâna Darurilor"*. Facultatea de Teologie din Bucureşti are o publicaţie *„Studii Teologice"* redactată de profesorii Facultăţii de Teologie. *„Raze de lumină"*, revista studenţilor în teologie, va apare în curând pe anii 1937 şi 1938, datorită muncii d-lui prof. Theodor M. Popescu. Dintre publicaţiile celelalte pomenesc: Ortodoxia, Cuvânt Nou, Viitorul. La Chişinău îşi continuă apariţia revista *Arhivele Basarabiei*, conduse de d-nii C. Tomescu şi G. Bulat, *Misionarul* sub conducerea Păr. Burjacovschi. In editura acestei reviste se publică diverse cărţi preţioase. De curând s'a publicat *Nevăzut Războiu* şi peste câtva timp va apare *Filocalia* (în traducerea P. C. Nicodin Ioniţă). La Cernăuţi, apare cu întârzieri de ani bătrâna *Candelă*, întemeiată de Mitropolitul Simeon Morariu Andreevici. In Sibiu îşi continuă apariţia *Revista Teologică*, întemeiată şi patronată de I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan.

Organele episcopale şi mitropolitane de cari vorbiam mai sus, tipăresc în fiecare an calendare, cu şematisme eparhiale şi cu diverse articole religioase. Nu avem totuşi un calendar bisericesc pe care să-l răspândim în toată ţara şi care să aducă studii cari să intereseze pe toţi cititorii. Unele Eparhii publică Anuare cu caracter ştiinţific, cum avem Anuarul Eparhiei Râmnicului, câteva anuare basarabene dela Hotin, şi recent de tot Anuarul Romanului. Anuarele Seminariilor au mai mult caracter oficial şi numai arareori publică şi studii teologice. Facultăţile de Teologie nu au anuare aparte. Academiile Teologice (mai ales cele dela Cluj şi Sibiu) aduc în fiecare an studii teologice inedite.

Să trecem acum, la partea cea mai importantă a scrisului bisericesc: la cărţi.

Sfântul Sinod a reeditat în forme impecabile şi în limbă aleasă, cărţile de ritual, acele minunate creaţii ale marilor sfinţi ai primelor veacuri, cari cuprind minunata poezie imnografică. In luna Decemvrie, cu ocazia sărbătoririi Preafericitului Patriarh, Sfântul Sinod a publicat un volum omagial, cu contribuţia multor personalităţi marcante ale scrisului bisericesc.

Trecând la cărţile propriu zis teologice şi bisericeşti, le vom enumera în ordinea geografică a Mitropoliilor. Cineva din anturajul Preafericitului Patriarh, mi-a spus că în editura Pavel Suru se vor publica în trei volume cuvântările şi pastoralele Preafericitului Patriarh din 1922 până în 1938. Dintre numeroasele cărţi teologice apărute la Bucureşti, voiu pomeni: Cuviosul Ierom. Dionisie Udişteanu: Seminarul Monahal; Pr. Ştefan Dobra: Dostoievschi şi tineretul; Nichifor Crainic: Ortodoxie şi etnocraţie; C. C. Radu: Religie şi Ştiinţă, d-l Victor Papacostea a publicat o monografie a Seminarului Central din Capitală. Păr. O. Căciulă a publicat Hristologia Sf. Ioan Damaschin; D-l G. Cronţ, Iconomia în dreptul bisericesc (2 volume), Prescripţia în dreptul bisericesc. D-l D. Fecioru: Asterie, episcopul Amasiei. Păr. M. Bulacu: Reorganizarea învăţământului teologic. Păr. Haralambie Rovenţa: Epistola I-a către Tesaloniceni a Sfântului Apostol Pavel (Introducere şi comentar). Protos. Teofil Ionescu a publicat 12 predici, în editura Frăţiei „Patriarhul Miron" (ca şi Biblioteca Creştinului (Arad), Catedra (Galaţi), Biblioteca Bunului Păstor (Sibiu) răspândeşte cărţi bune şi edificatoare). Dintre cărţile din anul curent ale d-lui N. Iorga se referă în deosebi la trecutul bisericesc lucrarea *„Românismul în trecutul Bucovinei"*, scrisă la cererea I. P. S. Mitropolit Visarion.

P. S. Episcop Irineu Craioveanu a întemeiat la Bucureşti o editură teologică, inaugurată cu lucrarea d-lui C. Pavel *„Problema răului la Fericitul Augustin"*. D-l Ioan Coman a publicat câteva lucrări (despre cari chiar d-l N. Iorga scrie în *Revista Istorică*, că sunt foarte erudite) în legătură cu Sf. Grigorie de Nazianz. In prezent pregăteşte o antologie a poeziei protobizantine, minunata creaţie grecească a sfinţilor din primele veacuri. D-l Şerban Ionescu a publicat *„In afară de catedră"* (comunicări, conferinţe). Diac. T. Negoiţă, Drumul Crucii, Spre Golgota. Se spune că d-l Theodor M. Popescu va publica încurând o operă monumentală *Istoria bisericească universală*.

Dintre cărţile de filosofie, cred că pot înşira în acest loc lucrarea d-lui N. Balcă despre Sören Kierhegaard.

P. S. Episcop Vartolomeiu a publicat două cărți: 1. Politica preoțească și urmările ei. 2. O lămurire în legătură cu Eparhia locală. P. S. Episcop Grigorie al Argeșului a publicat o carte de istorie bisericească *„Comorile Argeșului“*. In două centre din cuprinsul Mitropoliei Ungro-Vlahiei s'a luat inițiativa traducerii din literatura patristică. D-l D. Fecioru (la București) și Păr. M. Pâslaru (la Râmnicul-Vâlcii) au început munca grea, dar meritorie, a traducerii după original. După cât știm, în 1938 n'a apărut nici o carte nouă.

La Iași, nestorul scrisului bisericesc e I. P. S. Mitropolit Nicodim. A tradus după C. Farrar 3 volume masive din opera *„Primele zile ale creștinismului“* și o broșură *„Lămuriri asupra operei“*. A mai publicat *Doi moșnegi la Ierusalim, Dreptatea lui Dumnezeu, Umblați în lumină.* Ieromonahul Vasile Vasilache (cel mai tinăr doctor al Facultății de Teologie din Chișinău) a publicat sub îndrumările I. P. C. Arhim. I. Scriban, un studiu întitulat *„Predica în evul mediu“*.

P. S. Sa Episcopul Efrem Enăcescu, a întemeiat o bibliotecă pentru tineret, inaugurată cu o carte a Păr. A. Scorțovnicov, *„Primăvara vieții“* (prefață de P. S. Efrem).

La Chișinău titanul scrisului bisericesc e I. P. C. Arhim. Dr. Iuliu Scriban. Dintre numeroasele broșuri — foarte valoroase — publicate în 1938 amintesc: *Datoriile preotului față de limba românească, Cartea cărților: Biblia.* D-l Popescu-Prahova a publicat un studiu despre *Reorganizarea învățământului teologic*, Păr. Valeriu Iordăchescu ne dă o carte despre Comunism și creștinism. Păr. Cicerone Iordăchescu reeditează C. F. Lactantii: Institutiones Divinae, Sancti Gregorii Nysseni contra fatum. G. Rașcu publică Palestina Modernă. A apărut și o lucrare întitulată: Pentru monahii noștri teologi. D l I. G. Savin continuă editarea cursului de apologetică, iar Păr. Gala Galaction va publica o operă întitulată *„Împărăția Sfintei Euharistii“*.

La Cernăuți, I. P. S. Sa Mitropolitul Visarion a publicat în ediția a doua *„Monahismul ortodox din România de astăzi“*. Păr. Simeon Relli a scris o carte despre *„Episcopia Maramurășului“*. Păr. Vasile Gheorghiu a retipărit marea operă exegetică *„Epistola către Romani“*. Tinărul doctor în teologie P. Rezuș ne dă o carte despre *Desvoltarea dogmatică.* Păr. M. Șerban, Cruciadele și biserica ortodoxă. D-l Vasile Loichiță, Constantin Morariu (studiu biografic). Păr. I. Zugravu, *Un manuscris din 1419 al liturghiei Sf. Vasile.*

P. S. Vasile Lăzărescu al Caransebeșului și-a adunat în volum diverse cuvântări și predici. Păr. O. Sibiescu publică Impăratul Iustinian I. și ereziile, Apologetul Tatian. Păr. A. Buzdug, Cuvântări la cununii. Păr. G. L. Munteanu, *Pe drumul desăvârșirii creștine.* D-l Șt. Bezdechi traduce câteva predici ale Sfântului Ioan Hrisostomul. Păr. V. Stoicanea scrie *In slujba Domnului.* Păr. G. Cotoșman, *Episcopia Timișoarei.* Păr. Il. V. Felea, *Critica ereziei baptiste.* D-l G. Tulbure, *Mitropolitul Șaguna.* D-l I. Mateiu, *Mirenii și drepturile lor în biserică.* Păr. N. Deheleanu, Haritologia bisericii ortodoxe. D-l Onisifor Ghibu continuă cu studiile despre Ordurile catolice. Anul acesta ne-a dat *„Ordinul franciscanilor conventuali (Minoriții) din Transilvania“*. (2 vol.)

Inregistrăm și două cărți apărute înafară de granițele țării *L'Église orthodoxe roumaine de Paris* de P. S. E. Lațu și teza de doctorat a d-lui Cioran, despre Legăturile Țărilor Române cu Muntele Athos (apărută la Atena).

In ce privește bibliografia teologică, înregistrăm un început îmbucurător. D-l D. Fecioru întemeind Librăria Teologică, a publicat și o Bibliografie a scrisului teologic. Bine înțeles bibliografia e incompletă. Pare a fi mai mult catalog de librărie. O bibliografie teologică trebue alcătuită după toate regulele bibliografice, dându-se toate elementele (titlu, subtitlu, format, pagini, etc.) așa cum se alcătuesc în lumea științifică. Dacă e vorba să apară un periodic bibliografic, ar trebui să fie editat pe lângă o bibliotecă cu drept de depozit legal, alcătuit de oameni iscusiți în ale bibliografiei.

Diacon IOSIF E. NAGHIU

Sfântul Ioan Gură de Aur: PREDICI DESPRE POCĂINȚĂ și DESPRE SFÂNTUL VAVILA. In românește de Ștefan Bezdechi, prof. univ. Edit. sf. Mitropolii. Sibiu, 1938. 158 pag. Prețul 60 lei.

Grija neadormită a I. P. S. S. Mitropolit Nicolae dela Sibiu pentru promovarea religiosității și a culturei religioase ne-a dăruit încă o comoară de mare preț prin editarea, în „seria teologică“ a publicațiunilor ce le îngrijește, a acestor cuvântări ale Sf. Ioan Gură de Aur.

Comoară de mare preț prin subiectul pe care-l tratează. Pocăința e calea ce i se îmbie omului spre a eși la limanul mântuirii. Cunoașterea acestei căi e de cea mai arzătoare, de cea mai folositoare trebuință fiecărui om, pe ori ce treaptă socială s'ar găsi, ori cât de vaste cunoștințe ar avea. Infățișarea gândirii sf. Ioan Gură de Aur despre pocăință marelui public românesc și creștin răspunde deci unei necesități primordiale și e menită să aducă o reală contribuție la renașterea în duh nou a obștei românești.

Cartea se ridică la valoarea unei adevărate comori prin deosebitul talent al celui ce a scris-o. Sf. Ioan Gură de Aur e un stâlp al creștinătății prin vasta-i erudiție, prin râvna lui înflăcărată, prin sfințenia atitudinilor. Din vorbirile Lui se desprinde o subtilitate a judecății, o perfectă pătrundere în firea omenească, o arzătoare dragoste pentru cauza creștinătății, care ne umple de admirație și ne obligă la revizuirea părerilor și a conștiinței.

Traducerea îngrijită a d-lui prof. Bezdechi nu lasă să se piardă nimic din valoarea și frumusețile originalului. Limbă neaoș românească, potrivită cu spiritualitatea creștină a conținutului, tâlcuitoare fidelă a artei și avântului celui ce nu în zadar a fost numit Gură de Aur.

Cetirea cărții e un popas de reculegere și pentru creștin și pentru omul de cultură. I. G.

Diacon Vasile Bogdan: VIAȚA ȘI MINUNILE SFÂNTULUI ȘI MARELUI MUCENIC GHEORGHE, patronul „Străjii Țării" și al tineretului ortodox român. Cluj, tip. Eparhiei ortodoxe române, 1938, 16 p. Prețul 5 lei.

Viețile sfinților formează o realitate vie, un model și un obiect de meditare, mereu prezent în fața celor cari au intense trăiri religioase și mereu dilematic pentru cei cari se apropie cu scepticism de cele mai sublime valori teonome.

Viețile sfinților – lectură plăcută și foarte răspândită – au și un rol educativ, prin înalta lor valoare etică. Sunt modelele cele mai ideale, geniile prin excelență, din a căror atitudine ne putem inspira și noi. „Straja Țării" și tineretul ortodox român, și-au luat ca patron pe Sf. Gheorghe, un reprezentant al eroismului creștin. Recent, a apărut în tiparnița episcopală o broșură scrisă cu mult elan despre Sf. Gheorghe. Păr. Diacon Vasile Bogdan ne dă o predică reușită, în care schițează viața și eroismul Sântului Gheorghe și arată ce învățături morale rezultă din martirajul marelui mucenic al Crucii: „El ne dă exemplul de tărie de caracter, de spirit de jertfă și devotament neclintit pentru învățăturile lui Isus Hristos" (p. 16).

Diacon IOSIF E. NAGHIU

CRONICĂ INTERNĂ

M. SA REGELE DE ANUL NOU a adresat Guvernului și Țării două cuvântări solemne, în cari a cuprins pe lângă cele mai bune urări de bine pentru anul în care am intrat, bogate și înțelepte observații privitoare la politica noastră internă și externă, trecută și prezentă.

Răspunzând I. P. S. S. Patriarhului Miron, care a arătat în fața Tronului Regal realizările Guvernului în anul trecut și programul realizărilor viitoare, M. Sa a avut cuvinte alese atât pentru progresul moral și material al Țării, cât și pentru munca ce trebue depusă și sporită pentru înălțarea neamului.

Cuvintele regale, ca și cele patriarhale, au exprimat principii și programe care sunt în conștiința tuturor Românilor. Realizarea lor integrală prin eforturi unanime va aduce pacificarea și mult dorita renaștere a României.

BIBLIA REGELE CAROL II s'a pus sub tipar la 8 Iunie 1938 și a apărut frumos tipărită și elegant legată la 10 Noemvrie 1938, adecă în ziua când s'au împlinit 250 ani dela tipărirea Bibliei voevodului Șerban Cantacuzino.

Evenimentul acesta, pe lângă semnificația simbolică a datelor,

Palatul Regal: Membrii guvernului sosiți la solemnitatea Anului Nou

Palatul Regal: Curtea Regală omagiază pe Suveran și pe Măria Sa Mihaiu, Marele Voevod de Alba Iulia

are o covârșitoare însemnătate și valoare culturală. Renașterea României nu se poate înfăptui fără Sfânta Scriptură. Toate neamurile cari în prezent reprezintă cele mai înalte culmi ale culturii, au la temelia lor cuvântul revelației creștine. Il avem și noi – și nu se putea vorbi de o prosperitate a culturii brâncovenești, fără o nouă traducere și tipărire a Bibliei.

Gândul acesta l-a frământat M. S. Regele Carol II de când era prinț moștenitor și l-au realizat P. C. părinți și profesori universitari V. Radu și G. Galaction. Astfel s'a legat organic trecutul cu prezentul și s'a dat neamului cea mai solidă garanță a unei normale ascensiuni pe scara culturii și a destinului nostru românesc și creștinesc. Cartea se vinde cu 120 Lei.

SITUAȚIA SECTELOR în țara noastră, după desființarea partidelor politice, pare pecetluită. Activitatea lor este ca și oprită, mai ales în urma nouilor dispozițiuni ministeriale.

Opinia publică a țării cere azi unanim desființarea tuturor sectelor. Măsurile luate de guvern pentru refacerea unității sufletești a poporului nu vor fi complete până nu se vor extinde și asupra sectelor. Este firesc și logic ca după trimiterea la vatră a agenților electorali, să se suspende toate sectele și ori ce publicații eretice, fără amânare, fără excepție, cu bărbăție și... dintr'o trăsătură de condeiu.

D-l ION GIGURTU, fost ministru, președintele societății aurifere „Mica" și conducătorul revistei „Libertatea", a fost sărbătorit la București, de înalte personalități culturale, în frunte cu d-l Rădulescu-Motru, președintele Academiei Române, d-l prof. univ. I. Lupaș și alții.

D-sa este o mare speranță în opera naționalizării industriei, o mare personalitate culturală zidită pe neclintite convingeri religioase. Secretul înălțării din anonimat și al biruințelor de cari a avut parte, descoperit de D-sa în fața celor ce-l sărbătoreau, a fost minunea credinței neclintite în ajutorul lui Dumnezeu:

„Pentru că am pronunțat cuvântul minune, domnilor, cu riscul ca d-v. să surâdeți, eu nu-mi explic că am putut învinge atâtea greutăți decât prin ajutorul lui Dumnezeu. Au fost timpuri grele când văzând că, după ce în mod logic făcusem tot ce se putea cere și totuși nu izbuteam, atunci făceam apel la Dumnezeu și în rugăciune îmi rămânea să-mi pun singura nădejde. Este adevărat, întotdeauna am fost ajutat, uneori cu totul neașteptat; alteori, oamenii cari îmi puneau piedeci se îmbunau ca prin minune".

Credința aceasta a făcut din D-sa ctitorul multor biserici și așezăminte culturale și sanitare.

D-l PETRE ANDREI, profesor de sociologie la Universitatea din Iași, este noul ministru al Educației Naționale. La preluarea departamentului D-sa a rostit, între altele, următoarele cuvinte bune de reținut: „Brațul înarmat va fi tare numai dacă va exista și o spiritualitate care să-l ajute. De aceea, cred că prima datorie care mi se impune este să contribui cât voi putea mai mult la întărirea acestei spiritualități, care să împiedece întunecimea, care să **întărească** brațul, să lumineze mintea și să încălzească sufletul...

„Eu sunt tată de copii și îmi iubesc copiii. De aceea înțeleg să privesc tineretul cu dragoste părintească, care nu exclude însă severitatea..."

Asta o așteaptă și tineretul școlar.

COMEMORAREA CELOR 20 ANI dela **unirea** Ardealului cu patria mamă și liberă s'a făcut într'o vreme și atmosferă ploioasă, tristă, improprie cuvenitelor însuflețiri. Lipseau eroii și înfăptuitorii...

Totuși s'au înregistrat și fapte ce se cuvin menționate. Cu câteva zile înainte, la București s'a desvelit monumentul marelui bărbat politic Ion I. C. Brătianu, ridicat în fața casei și așezământului său din capitală. Apoi monumentul poetului Andrei Mureșianu la Bistrița și busturile foștilor luptători naționali, ridicate în fața Palatului Cultural din **Arad**: Gh. Popa, Mircea V. Stănescu și Ion Rusu-Șirianu.

Revizionismului unguresc au răspuns demn și răspicat: P. S. S. Episcopul Andrei la Arad și d-l N. Iorga la Oradea.

I. P. S. S. Patriarhul Miron

SF. SINOD în ședința festivă din 10 Decemvrie 1938 a sărbătorit pe I. P. S. S. Patriarhul Miron cu prilejul împlinirii vârstei de 70 ani. Sărbarea s'a desfășurat, după oficierea doxologiei din biserica patriarhiei, în sala tronului patriarhal, de față fiind membrii Sf. Sinod, P. S. S. Nicolae Colan, Ministrul Cultelor, consilierii, stareții, profesorii de teologie și personalul patriarhiei.

Cuvântările omagiale au fost rostite de I. P. S. S. Mitropolitul Nicodim al Moldovei, P. Sf. Sa Episcopul Nicolae al Oradiei în numele I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae al Ardealului, P. Sf. Sa Episcopul Tit al Hotinului, P. C. S. P. Vintilescu, decanul Facultății de teologie din București și P. S. S. Arhiereul Veniamin Ploeșteanul.

Tuturor le-a răspuns Sanctitatea Sa sărbătoritul. La urmă P. S. S. Ministrul Nicolae Colan a cetit decretul regal de închidere a sesiunii de toamnă a Sf. Sinod.

FRONTUL RENAȘTERII NAȚIONALE este partidul unic al țării, înjghebat în vederea selecționării elitelor conducătoare. Inițiativa organizării lui au luat-o un număr de peste 50 foști și actuali miniștri și subsecretari de stat, cari au activat în rândul partidelor politice desființate. Au drept de înscriere în partid toți cetățenii țării dela 21 ani în sus. Adeziunile sunt numeroase și în curgere.

Partidul unic are prerogativa de a fixa candidații pentru viitoarele alegeri parlamentare și de a face educația politică a cetățenilor.

Pentru lămurirea maselor poporului și a opiniei publice, el și-a început activitatea prin cinci mari adunări publice, ținute la Cluj sub președinția d-lui Al. Vaida-Voevod, la Craiova sub președinția d-lui C. Argetoianu, la Chișinău sub președinția d-lui general A. Văitoianu, toți consilieri regali, precum și la Timișoara și Galați.

Este interesant de remarcat, că în vreme ce în alte țări astfel de partide s'au format prin presiuni revoluționare de jos în sus, la noi „Frontul Renașterii" pornește de sus în jos și este alcătuit din membrii fostelor partide cari au guvernat țara și cari acum s'au solidarizat pentru a lecui greșelile trecutului, *acum* recunoscute de toți factorii cu răspundere în statul noului regim.

VICTOR BRANISCE, luptătorul național de pe vremuri și directorul „Gazetei Transilvaniei" dela războiu încoace, a trecut în lumea drepților după o muncă de 44 ani în slujba neamului. A fost îngropat în cripta de lângă biserica Sf. Adormiri din Brașovul-vechiu.

Meritele lui în ogorul românismului – s'a spus – sunt mari și multe; numai modestia și munca lui tăcută au făcut ca ele să rămână nerăsplătite. Dar cu atât va fi mai mare plata în ceruri...

Dumnezeu să-l odihnească în ceata drepților!

INVESTIREA ȘI INSTALAREA P. S. S. Dr. VASILE STAN primul Episcop al reînviatei episcopii a Maramurășului voevodal, s'a făcut cu fastul și ceremonialul îndătinat.

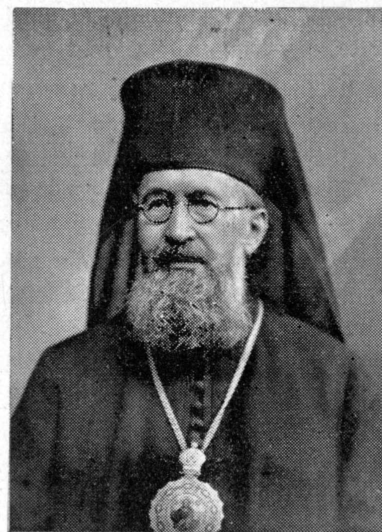
Investirea cu cârja arhierească s'a făcut în sala Tronului regal Vineri în 16 Decemvrie 1938. In cuvântarea festivă P. S. S. Episcopul Vasile a vorbit despre gloria și mizeria Maramurășului cuib de voevozi români, de vlădici și mănăstiri din cari au pornit cele dintâi traduceri de cărți sfinte românești. Episcopia nouă va fi o fortăreață a sufletului românesc la granița de miază-noapte a țării.

M. S. Regele în cuvântarea adresată P. S. S. Episcopului investit, a făcut istoricul și a arătat rostul moral, național și economic al nouei episcopii în renașterea Maramurășului. „Dacă oștirea – a spus M. S. – este chemată să apere granițele Patriei prin jertfa de sânge, Biserica este chemată a le apăra prin întărirea sufletească și puterea morală a locuitorilor mărginași ai Țării... Prea Sfinția Ta trebue să fii un stâlp al propășirei economice și culturale a regiunei.

„Cu cât cinstea de a fi primul care se așează pe scaunul nouei episcopii este mai mare, cu atât responsabilitatea este mai grea, căci, trebuind să pui temelia cea nouă, de tăria ei atârnă tot viitorul spiritual și moral al regiunei..."

Instalarea s'a făcut Joi în 29 Decemvrie 1938 la Sighet, în prezența înaltelor autorități bisericești, civile și militare.

După sf. Liturghie P. S. S. Mi-

P. S. S. Episcopul Vasile Stan

nistrul Nicolae Colan a cetit Decretul regal și P. S. S. Episcopul Nicolae al Oradiei Gramata mitropolitană, prin cari P. S. S. Vasile este așezat în toate drepturile și datoriile de Episcop al Maramurășului.

In cuvântările ce apoi s'au rostit de P. P. S. S. Episcopul Nicolae al Oradiei și Vasile al Maramurășului, s'a evocat în chip mișcător istoria (gloria și mucenicia) ortodoxiei în Maramurăș și misiunea ei actuală întru regenerarea morală, culturală, economică și națională a Românilor maramurășeni.

Intru mulți ani, Stăpâne! – și Doamne, ajută!...

CĂILE FERATE ROMÂNE, cu toate catastrofele ce se întâmplă din neglijența oamenilor și din vrăjmășia gerului – cum a fost cea îngrozitoare dintre Etulia și Fricăței (Basarabia) – sunt în continuu progres. Așa, sunt în curs de lucrare unele linii noui, cum este linia dublă Teiuș–Cluj, altele sunt în proect și altele sunt predate destinației, ca de pildă: linia Caransebeș–Reșița, Jibou–Șimleul-Silvaniei și cea mai nouă: Ilva-Mică–Vatra-Dornei.

Cea din urmă leagă pentru prima oară Ardealul cu Bucovina, – bine înțeles după ce legăturile sufletești și de sânge între o „țară" și cealaltă au existat de veacuri strânse, organic unite și mai trainice decât fierul.

PROBLEMA EVREILOR începe să preocupe tot mai serios organele de conducere ale statului. In Moldova și Bucovina au fost închise 400 cârciumi și 766 debite C. A. M. acaparate de Jidovi, iar la București s'au închis 280 de cârciumi toate deținute de Jidovi.

Măsura e bună, pentru că e practică; dar cu o rândunică nu se face primăvară. Dacă consiliul comunal al Parisului își pune serios întrebarea dacă „Franța aparține Francezilor ori Evreilor?..." cu atât mai mult România trebue să înțeleagă, că principiul ospitalității nu exclude apărarea patrimoniului național.

Problema Evreilor nu este la noi nici confesionalism, nici rasism; ea este cea mai mare și mai grea problemă economică și națională. Țara așteaptă să se rezolve practic. Căci pe plan internațional și diplomatic, dat fiind egoismul națiunilor mari și tari, deslegarea ei practică nu ne va aduce decât decepții și desiluzii.

CONCERTELE DE COLINDE și obiceiurile de Crăciun au luat un avânt fără precedent în analele corurilor, școlilor și Societăților culturale. Pretutindeni în preajma Nașterii Domnului s'au ținut concerte de colinde și conferințe despre obiceiurile și conținutul creștinesc al colindelor românești, pregătind astfel o atmosferă de duh proprie sărbătorilor creștine.

Nu au lipsit dela misiunea lor creștinească nici marile cotidiane din capitală. In numerile lor de Crăciun s'au tipărit pe lângă frumoase pastorale vlădicești, articole de cuprins religios și moral, precum și bogate dări de seamă despre datinele noastre strămoșești.

Toate au fost semne de o vădită convertire la credința și tradiția sfântă a părinților și moșstrămoșilor noștri.

SIMȚUL DE ECONOMIE AL ROMÂNILOR, după datele statistice publicate de d-l Radu N. Mandrea, președintele C.E.C.-ului, este cât se poate de slab, mai ales în raport cu al altor neamuri. Așa în 1930 depunerea medie pe capul de locuitor era de 16 Lei, care până în 1937 s'a urcat la 215 Lei, ceea ce înseamnă că suntem în oarecare progres. Din economia aceasta 95% o reprezintă orășenii și abia 5% sătenii. Numai Turcii ne întrec cu media scăzută a economiilor (134).

Media depunerilor pe capul de locuitor este în Grecia – țară săracă – 542, în Bulgaria 624, în Jugoslavia 721, în Olanda 10.000, în Luxemburg 12.000, în Statele-Unite 13.000, în Australia 19.000, în Suedia 23.000, Noua-Zelandă 31.000.

Problema economică din România, după astfel de cifre, este cât se poate de... clară.

C. TEODORIAN (1877–1939) scriitorul și traducătorul fecund, membru în Comitetul de lectură al Teatrului Național din București, președintele Societății Scriitorilor dramatici și inspector general în Ministerul Cultelor și Artelor, și-a dat duhul în mânile Creatorului.

A făcut parte din ciclul scriitorilor simboliști și lasă pe urma lui o bogată activitate literară.

STATISTICA JUDICIARĂ A ROMÂNIEI ne informează că în cursul anilor 1930–1935 media anuală a proceselor a fost de 3 mil. 242.990. Față de media anilor 1926–1930 se observă o scădere de 3%. In raport cu numărul locuitorilor țării ar veni cam un proces la câte 6 locuitori. Dacă însă mai ținem seama că la fiecare proces se cer cel puțin doi martori, urmenză că din trei locuitori se judecă în fiecare an cel puțin unul.

O astfel de statistică nu ne poate bucura. Graba oamenilor de a se împrocesua este proverbială. Românul spune despre omul grăbit că „merge ca pe pâră." Dar ce folos? Care-i profitul atâtor procese? IL. V. F.

Atențiune

In acest număr cititorii vor găsi Sumarul „Vieții Ilustrate" pe 1938. Îl pot detașa și compacta cu volumul numitului an.

CRONICA EXTERNĂ

Un colț din Nissa, oraș francez revendicat de Italia

BOMBE ŞI MERE DE CEARTĂ s'au ivit din nou în politica europeană tocmai pe când se părea că apar zorile unor zile mai bune în relațiile internaționale dintre popoare.

Ucrainenii din Polonia cer autonomie, Italienii denunță acordul Laval-Mussolini din 1935 şi manifestă pentru concesiuni teritoriale în Somalia franceză, Djibuti, Corsica, Tunis, Nissa... Germania râvneşte teritorul Memel, singura ieşire la mare a Lituaniei, în vreme ce războiul spaniol de două ori fraticid continuă cu înverşunare: față în față frații şi de o parte şi de alta latinii.

Ce blestem ispăşeşte Europa de este atât de învrăjbită?...

I. P. S. S. CRISANTOS, Mitropolitul de Trebizonda, a fost ales cu unanimitate de Sf. Sinod al Greciei şi întărit prin decret regal Arhiepiscop al Atenei şi Primat al Greciei.

Alesul este un ierarh bine pregătit, profund cunoscător al ortodoxiei, împodobit cu frumoase virtuți morale şi cu însemnate realizări în îndelungata sa slujbă de păstor sufletesc. Ziarele greceşti arată că I. P. Sf. Sa este cel mai eminent ierarh al bisericii greceşti.

CELE DINTÂI AMBASADE ale României, create în urma călătoriei în Apus a M. S. Regelui şi a conferinței din toamnă a Micei Ințelegeri, s'au înființat la Varşovia, Londra, Paris, Ankara, Belgrad şi Vatican.

Cel dintâi ambasador la Paris a fost numit d-l Gh. Tătărăscu, consilier regal şi fost ministru preşedinte, care a doua zi de Crăciun şi-a prezentat în fața d-lui A. Lebrun, Preşedintele republicei franceze, scrisorile de acreditare.

Pe lângă Vatican a fost numit d-l N. Petrescu-Comnen, după ce a fost înlocuit la Externe cu d-l Gr. Gafencu, fondatorul ziarului „Timpul".

CUMINȚENIA FRANCEZILOR începe a se vădi din nou, după ce în politica internă fusese eclipsată ani de zile prin acele tulburătoare mişcări şi greve muncitoreşti cari au slăbit prestigiul politic al Franței, într'o vreme când se înfăptuia Anschlussul şi se consolida axa Roma-Berlin.

Greva generală a muncitorilor ce amenința Franța înainte de sărbători a eşuat. Faptul acesta constitue un mare merit nu numai pentru guvernul d-lui Ed. Daladier, care a luat cele mai severe măsuri preventive contra grevei, dar şi un semn de cumințenie a poporului francez, care şi-a dat seama la timp de primejdia pantei pe care începuse să alunece.

La noi s'ar spune: mintea Românului cea de pe urmă...

Tot ca o înviorare a sufletului francez este a se considera acțiunea patriotică pentru dizolvarea partidului comunist. Nu mai puțin de 430 ziare franceze de centru şi de dreapta au înaintat parlamentului un apel prin care cer dizolvarea partidului comunist francez. 18 state europene, susține apelul, au dizolvat partidul comunist, oprind astfel orice influențe străine în politica lor internă şi Franța numai pe calea aceasta şi-ar asigura salvarea.

D-l EMIL HACHA, preşedintele Casației din Praga, a fost ales preşedinte al Republicii Cehoslovace. Indată după alegere guvernul Sirovy a demisionat şi a fost încredințat cu formarea noului guvern deputatul Rudolf Beran, fos-

Generalul Yague, care a avut un mare rol în recenta ofensivă a naţionaliştilor spanioli

tul preşedinte al partidului agrar şi preşedinte al comitetului pregătitor al partidului uniunii naţionale. Ca o urmare firească a politicei noului regim, partidul comunist cehoslovac a fost desfiinţat, ca şi francmasoneria.

Alegeri prezidenţiale au mai avut loc în Elveţia, unde a fost ales d-l Filip Eter preşedinte al Confederaţiei elveţiene.

ACORDUL FRANCO-GERMAN este un mare eveniment, un act epocal ce se încheie la 6 Decemvrie 1938 între d-nii von Ribbentrop şi G. Bonnet titularii externelor Germaniei şi Franţei. Este prima oră dela războiul mondial când un ministru de externe german vizitează Parisul. Marii duşmani au dat mâna.

Declaraţia semnată cu acest prilej exprimă voinţa de pace a celor două mari puteri. Recunoaşterea reciprocă a frontierelor dintre Franţa şi Germania constitue un fapt important, ori ce surprize ne-ar mai aduce viitorul, spun optimiştii.

Totuşi, când după 20 ani dela războiul lumii d-l v. Ribbentrop rosteşte pe teritor francez cuvintele: „Vin să fac pace între Germania şi Franţa", iar acasă se revendică mereu coloniile, cam greu poate fi vorba de clara pacta şi boni amici?

POLITICA INTERNAŢIONALĂ europeană în vremea din urmă s'a desfăşurat prin număroase şi răsunătoare vizite diplomatice şi politice. D-l Ed. Daladier premierul francez vizitează Tunisia şi Algeria pentru a consolida stăpânirea franceză asupra acestor teritorii râvnite de Italieni; d-nii N. Chamberlain şi Halifax, cu o scurtă oprire pe la Paris, merg la Roma invitaţi de d-l Mussolini, vizitează pe regele Victor Emanuil şi Vaticanul, întreţin conversaţii, văd expoziţii, asistă la serbări şi se întorc acasă mulţumiţi că nu au făcut mai nimic; colonelul Beck cercetează pe d-l Hitler; contele Csáky, ministrul de externe al Ungariei, Berlinul şi d-l v. Ribbentrop Varşovia.

Nu au lipsit nici fapte de arme. Pe teritorul cedat Ungariei din Cehoslovacia se întâmplă grave conflicte între populaţia locală ce îşi apără cu preţul vieţii drepturile moştenite dela Cehi şi între armata ungară care s'a purtat cu ea ca pe vremea lui Atila.

Armatele generalului Franco rup frontul bolşevicilor lui Negrin, ocupă oraşe şi teritorii mari în Catalonia şi impresoară Barcelona. Bilanţul cuceririlor naţionaliste până în prezent e următorul: din 50 provincii ale Spaniei, gen. Franco stăpâneşte 38, cu 12$^{1}/_{2}$ milioane locuitori şi 284.558 km.□ rămânând republicanilor 6$^{1}/_{4}$ milioane locuitori şi 135.535 km.□

D-l Flandin fostul premier francez, susţine în parlamentul francez dreptul de beligerant al generalului Franco, în vreme ce la Roma publicaţia „Relazioni Internazionali" murmură împotriva politicei lui Leon Blum, care a deschis prăpastia dintre Italia şi Franţa, nu mai puţin de 13 filipice, învinuind, între altele, Franţa că a susţinut aplicarea sancţiunilor contra Italiei pe vremea războiului cu Abisinia, a încheiat pactul cu Sovietele contra Italiei, a îngreuiat recunoaşterea imperiului italo-abisinian, a susţinut pe bolşevicii spanioli şi ocroteşte pe emigranţii italieni ostili regimului fascist, şi altele tot aşa de triste şi adevărate.

Incolo, ...nimic nou pe frontul de Vest.

IL. V. F.

Carul „păcii"

VIAȚA ILUSTRATĂ

REVISTĂ DE FAMILIE

APARE LUNAR

ABONAMENTUL PE UN AN 200 LEI. PE O JUMĂTATE AN 100 LEI. UN NUMAR 20 LEI

REDACȚIA: CLUJ, EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

ADMINISTRAȚIA: CLUJ, LIBRĂRIA EPARHIALĂ, PIAȚA CUZA VODĂ 6

---o-o---

Pentru abonați

Dacă nu găsiți revista la librăria dela care ați cumpărat-o până acuma, adresați-Vă direct administrației. Pentrucă nu mai trimitem revista librăriilor cari nu-și achită datoria față de noi.

---o-o---

Nu uitați să Vă înoiți abonamentul la „Viața Ilustrată" și să recomandați revista prietinilor și cunoscuților D-Voastră. „Viața Ilustrată" este unica revistă de familie care duce în casa Românului lumină pentru suflet și desfătare pentru ochi.

TIPARUL TIPOGRAFIEI EPARHIEI ORT. ROM. CLUJ

ÎN ACEST NUMĂR:

NUMEROASE ILUSTRAŢII

PENTRU COLABORATORI

Revista se pune sub tipar totdeauna la 15 ale lunei. Domnii colaboratori sunt rugaţi să-şi trimită manuscrisele până la această dată. Rugăm articole scurte, scrise citeţ, pe o singură pagină a hârtiei. Întrucât e posibil dorim ilustraţii (fotografii) la text. Ordinea articolelor e determinată de necesităţi tehnice, nu de alte consideraţii. – Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

Primim spre publicare cronici despre evenimentele culturale şi sociale din oricare parte a ţării. Aceste cronici trebue să fie însă însoţite de fotografii.